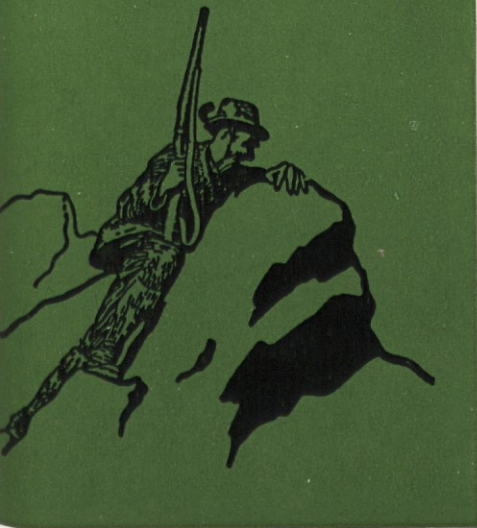

Lovec

glasilo Lovske zveze Slovenije

December 9
1975

MALI OGLASI

Novo šibrenico s kromiranimi cevema, znamke Crvena zastava M-70 EKSRR, kal. 16, in **strelni daljnogled** Stein optik 10 x 40 — ugodno prodam. Emil Nanut, Srebrničeva 40, 65280 Idrija.

Posavske in istrske resaste goniče-samice imam naprodaj. — Ančka Udovič, Unec 115, 61381 Rakek, telefon (061) 796-031.

Brak-jazbečarko črne barve, staro 5 let, telesno ocenjeno in z opravljeno preizkušnjo ter njena mladiča, psa in psičko, položena 10. julija — prodam. Zdravko Čemažar, Gor. Novaki 28, 65282 Cerkno.

Lovskega terierja — psa, starega 4 let, prodam. — Peter Henigman, 68350 Dolenjske Toplice.

Hannovrski barvar — psica, stara 9 mesecev, last LD Taborska jama, je bila 1. nov. 1975, od 10. do 11. ure, odpejlana izpred hiše v vasi Podtabor pri Grosupljem. Komur je o njej kaj znane, naj proti nagradi sporoči Stanku Kastelicu, Podtabor, 61290 Grosuplje.

Boroveljsko bokarico, dobro ohranjeno, kal. 16 — 7 x 65 R, z daljnogledom — modra optika, prodam. — Andrej Naglič, Stara vas 103, 64226 Žiri.

Kanarčke različnih barv prodam. — Alojz Turšič, Titova 23/a, 61000 Ljubljana (dvorišče, III. vhod).

UKRADENO LOVSKO OROŽJE

(Nadaljevanje iz Lovca, št. 8)

11. Malokalibrska puška, kal. 5,6 mm (.22), št. 813, brez nabojnika in jermena, ukradena 9. 2. 1964, iz oseb. avtomobila LJ 32-96, parkiranega na vogalu Bežigradske in Hranilniške ulice v Ljubljani.

12. Puška LANKASTER, kal. 16, št. 110-10, ukradena 15. 1. 1963 v Stari vasi pri Škocjanu.

13. Dvocevka LANKASTER, kal. 16/16, št. 30390. Ukradena 25. 11. 1964 v gozdu Hrastulje.

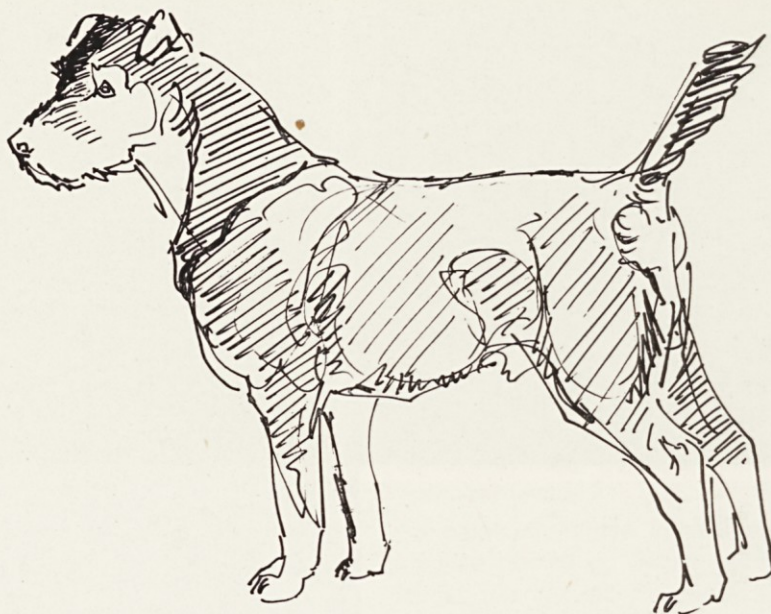
14. Brezpetelinka, kal. 16/16, št. 47454. Ukradena 4. 9. 1964 iz sobe v Hribu 2. 15.—19. Pet pušk znamke GRENER, kal. 16/16, št. 101863, št. 109754, št. 102086, št. 11109, št. 110642. Ukradene oziroma izgubljene 7. 10. 1964 ob železnici med Ljubljano in Gorico.

20. Dvocevka, kal. 16/16, št. 8. Ukradena okrog 24. 7. 1962, iz sobe v Ljubljani — Dobrava.

21. Petelinka, brez znamke, kal. 16/16, spojna os nanovo spiljena in svetlejša od drugih delov. Ukradena 22. 4. 1962 v Hrastju 14 pri Grosupljem.

Vsakega, komur je kaj znanega o navedenem orožju, prosimo, naj sporoči UJV v Ljubljani, Prešernova 18, telefon (061) 23-871, int. 360.

Uprava javne varnosti Ljubljana

CANDUR SHL

je cepivo za uspešno zaščito pred nadležno, nalezljivo in nevarno boleznijo psov,

ki jo imenujemo tudi gripa. Pojavlja se skupaj z virusnim obolenjem jeter in leptospirozo, največkrat se konča s poginom.

CANDUR SHL

ima na zalogi

VETPROMET

Slomškova ulica 12
61000 LJUBLJANA

DECEMBER — GRUDEN

dne	Gibanje sonca:		dolžina dneva
	vzide	zaide	
10.	7.32	16.17	8.45
20.	7.40	16.19	8.39
30.	7.44	16.25	8.41

Lunine mene:

mlaj 3. ob 1.50
prvi krajec 10. ob 15.39
ščip 18. ob 15.39
zadnji krajec 25. ob 15.52

LOVEC

Glasilo Lovske zveze Slovenije

LVIII. letnik

št. 9

december–gruden 1975

Foto Vojko Bizjak: Parček belk. Avtor je bil za kolekcijo fotografij, med katerimi je bila tudi ta, na razstavi »Diana 1975« nagrajen z zlato plaketo.

Belka ali planinska jezebelica (*Lepus timidus*) na zimo zamenja rumenkasto rjavo perje s snežno belim, le repna peresa – razen obeh srednjih – ostanejo črna. Samec ima od kljuna čez oči tudi črno progo, vajet imenovano.

Po sedaj še veljavnem lovskem zakonu iz leta 1966 je lov na belko dovoljen od 1. novembra do 31. decembra. Toda zaradi njene redkosti jo je občni zbor LZS leta 1973 popolnoma zaščitil skozi vse leto. Sklep občnega zbora LZS je obvezen za vse lovske organizacije v SR Sloveniji.

Predlagano je, naj bi belko popolnoma zaščitil tudi novi lovski zakon, ki je na vidiku.

Vsebina:

Rado Pehaček	Ob osnutku zakona o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter upravljanju lovišč	258
K. B.	Osnutek zakona o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter upravljanju lovišč – na prvem mestu	260
Pravilnik o podeljevanju Zlatorogove plakete		264
Slike z razstave »Diana 1975«		265, 266, 283, 284
Tine Remškar	Nova organiziranost Lovske zveze Slovenije	267
Pravila Lovske zveze Slovenije – osnutek		268
S. B.	Razstava fotografij »Diana 1975«	272
Ciril Pogačar	Kako omejiti odstrel zajcev	273
Tone Svetina	Na jelena (Odlomek iz knjige Ugaslo ognjišče)	274
Iz jugoslovanskih republik in pokrajin: Mednarodni lovski sejem – elf		277
	Rižota s kobilarji – Fr. Avčin	278
	Akcija za nameščanje ptičjih valilnic na Hrvaškem – Fr. Cvenkel	278
Jubilanti:	Stane Dolanc – petdesetletnik	261
	Tone Svetina – petdesetletnik	275
	Peter Hrastelj – sedemdesetletnik	280
Lovski oprtnik:	O povodnih putkah – R. Zorko	281
	V lovišču LD Trnovski gozd divji petelin že dolgo popolno zaščiten – V. Mikuletič	282
Foto-kino klub Diana:	Razstava naravoslovne fotografije – S. B.	282
Lovska organizacija:	Trofeje za mednarodno razstavo v Vidmu, Italija	285
	Lov na repe in kremplje – dr. I. Černjak	287
V spomin		288
Lovska kinologija:	Prva republiška poljska preizkušnja ptičarjev – Lj. Zadnik	290
Šaljive		292

LOVCA izdaja Lovska zveza Slovenije, Ljubljana, Zupančičeva 9. Glavni urednik Tone Svetina, odgovorni urednik Francè Cvenkel. Vse gradivo za objavo pošiljajte Uredništvu LOVCA, Zupančičeva 9, 610001 Ljubljana, poštni predal 505, telefon (061) 21-245 in 21-819. – Rokopisov in fotografij ne vračamo. – Letni prispevek področnih lovskih zvez Lovski zvezi Slovenije, v katerem je vračunana tudi naročnina za Lovca, je po članu 130 din. Za druge naročnike je letna naročnina 100 din, za inozemstvo 120 din. Posamezna številka 9 din. – Cene malim oglašom za člane lov. organizacij: do 15 besed 12 din, od 15 do 25 besed 15 din, od 25 do 35 besed 20 din, od 35 do 45 besed 25 din; za vse druge dvojna cena. Male oglase je treba plačati hkrati z naročilom! Ziro račun Lovske zveze Slovenije: 50101-678-47158. – Tiskala Tiskarna »Jože Moškrič« v Ljubljani. – Po mnenju Republiškega sekretariata za prosveto in kulturo SRS, št. 421-2/72, oproščeno prometnega davka. – Ta številka je izšla v 16 950 izvodih.

Ob osnutku zakona o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter upravljanju lovišč

Rado Pehaček, predsednik komisije za zakon pri LZS

Končno imamo v javni razpravi osnutek novega zakona o vprašanih lovstva. Ali je to res nov zakon? Če ga gledamo s formalnega vidika, po formulacijah, pravniki terminologiji, problemih, ki so bili rešeni že v starem zakonu in so kot pozitivni in nujni tudi v tem zakonu ostali ter bodo verjetno tudi še v bodočih, potem zakon oziroma osnutek ni nov.

Če ga pa ocenjujemo po vsebini, idejnosti in upoštevanju modernih znanstvenih dosežkov, po vključevanju v naš izvirni samoupravni sistem, po humanizaciji, demokratiizaciji in odpiranju lovstva javnosti, po novih pogledih na človekovo okolje, glede mesta divjadi in pritegovanja širše družbe k reševanju vseh problemov v zvezi z divjadjo kot subjektom, zaradi katerega je zakon potreben, pa mirno lahko rečemo, da je zakon nov.

Čutili smo potrebo po novem zakonu, ki naj potrdi vse, kar se je že v praksi uveljavilo kot novo glede na stari zakon, čutili smo potrebo po novih rešitvah problemov v skladu z našim samoupravnim sistemom, hkrati pa čutili nuj-

nost nadaljnega, perspektivnega razvoja lovstva. Zadovoljiti vse to pa zahteva čas. To je osnovni vzrok, da se je osnutek zakona tako pozno pojavil pred nami.

Če bi stari zakon samo malo novelirali z novimi izrazi moderne socialistične frazeologije, bi zakon že davno imeli, kakor ga imajo že vse druge republike v Jugoslaviji. A v Sloveniji smo kresali temeljna lovstva načela in jih sprejemali na vseh nivojih celotne naše lovske organizacije. Prizadevali smo si in si prizadevamo, da bi bila ta načela realizirana tudi v novem zakonu; sodelovali smo in sodelujemo z republiškim sekretariatom za kmetijstvo in gozdarstvo, kot predlagatelj osnutka. Seveda ne brez težav. Končno je nastal osnutek, ki naša načela več ali manj vsebuje, vkljub vsemu, in ga za sedaj lahko ocenimo kot zadovoljujočega. Normalno je, da nikoli ni moč doseči vsega, kar bi želeli. Praksa bo pokazala, kaj je dobro, kaj ni. Naša naloga pa ostane, slabo popravljati in se za nedoseženo boriti naprej.

Osnutek, o katerem sedaj razprav-

ljajo lovske družine, področne lovske zveze, občine, krajevne skupnosti, organizacije SZDL itd., je plod triletnega dela. Komisija za zakon pri LZS je imela po možnosti tudi sestanke z vsemi nelovskimi organizacijami, ki so glede zakona zainteresirane. Bilo je veliko razgovorov, posvetovanj, analiz, dokazovanj in protidokazovanj, s spremembami oziroma z zavrnitvami vseh osnutkov, ki niso ustrezali oziroma niso bili v skladu z drugimi zakoni in Ustavo.

Od javne razprave si veliko obetamo, ne o načelnih vprašanih, o katerih je že razpravljalo in jih tudi sprejel upravni odbor Lovske zveze Slovenije, temveč kot pomoč pri vsakem posameznem členu zakona, da bi bil precizen, jaseen, vsakomur razumljiv, da bi ga v praksi ne mogel tolmačiti vsak po svoje, da bi vsak člen nekaj urejal in ne bi bil predmet nesoglasij. Praksa potrjuje, da prav člani lovskih družin predlagajo najbolj konstruktivna dopolnila in opozorila. Predlaga jih torej baza, ki deluje na terenu, upravlja lovišča in bo morala ta zakon tudi izvajati. Prav od tega, kako bodo vsi zainteresirani, predvsem pa članstvo, sprejeli osnutek in v koliki meri ga bodo smatrali za svojega, bo odvisna vrednost zakona.

Namen mojega sestavka ni obravnavati posamezne člene. To moramo pustiti našemu članstvu, če mu priznavamo zrelost odločati o vprašanih, ki jih bo urejal ta zakon. Ocena o tem pa bo možna šele po izdelavi predloga zakona in sprejetju le-tega v skupščini SRS. Vsak naš član naj bi razumel, da se s tem zakonom vključujemo v splošno težnjo naše zakonodaje, ki problemov in medsebojnih odnosov ne rešuje za enega, niti za posamezno skupino ali neko kategorijo, še prav posebno pa je ne bi smela reševati na račun nekoga drugega oziroma biti privilegij kogarkoli.

Lovska organizacija Slovenije je

Zima nas ne sme presenetiti

Foto B. Blenkuš

vedno in povsod zastopala stališča, ki težijo k boljšemu vključevanju v naš samoupravni socialistični sistem, bila proti vsem privilegijem, vsakršni privatizaciji družbene lastnine, bila za sporazumno urejanje enakopravnih socialističnih odnosov z vsemi zainteresiranimi in za čim boljše izvrševanje vseh nalog, ki jih prostovoljno sprejema od socialistične družbe, za socialistično družbo in skupno z njo prevzema vso odgovornost pri upravljanju družbene imovine. Seveda je svoje naloge pripravljena izvrševati samo na enakopravni osnovi z dogovarjanjem in sporazumevanjem z vsemi zainteresiranimi. Enakopravnost omenjam, ker je osnutek zakona doživel izredno pozornost in zanimanje gospodarskih in družbenopolitičnih organizacij. Že prvi sestanki odborov skupščine SRS so pokazali težnjo razčiščevati prioritete po vrednosti raznih dejavnosti. Ne moremo pristati, da se gleda na lovstvo kot dejavnost, ki naj bi bila del gozdarstva ali pa edini sovražnik kmetijstva.

Z gozdarji in kmetijci se lahko pogovarjamo in urejamo probleme samo kot enakovredna stroka, ki je prav tako upravljalec družbene lastnine in je njegovo delo prav tako družbeno koristno. Ustava SRS določa, da je živalski svet pod posebnim družbenim varstvom. Nedvomen je razvoj človeških dosežkov in civilizacije. Lovci ga ne moremo zavirati, niti si varstva divjih živali ne predstavljamo na račun katerekoli stroke, vendar tudi te dejavnosti nimajo pravice odvzemati primarnih pogojev za obstoj divjadi. Nudimo našo rešitev, kot so npr. lovsko-gojitvena območja, kjer naj bi z družbenim dogovorom urejali probleme posameznih območij z vsemi zainteresiranimi in v soglasju z upravnimi organi. Vendar smo vse to pripravljene storiti po dogovoru, a ne po diktatu. Prisilnost je v našem družbenem sistemu možna le, če gre za nedisciplino in preprečeva-

Na pragu gozda in zime

Foto I. Napotnik

nje anarhije. Tu pa mora delovati zakon. Predloženi osnutek to upošteva. Z nobenim zakonom ni moč rešiti vseh problemov, zato so nam na voljo družbeni dogovori, samoupravni sporazumi in dodatni izvršilni predpisi, kjer bi bilo to potrebno. Stališča posameznih strok oziroma odborov zbora občin in zbora združenega dela skupščine SRS pa dokazujejo, da vsaka stroka skuša le zase rešiti svoje probleme, četudi na škodo drugega. Pozdravljamo in z zadovoljstvom sprejemamo dopolnila in predloge,

ki izboljšujejo in razjasnjujejo osnutek, odločno pa odklanjamo predloge ozko v korist posameznih predlagateljev. Vztrajali bomo pri načelu, da nočemo privilegijev, da pa jih tudi drugim ne moremo in ne smemo dajati. Tudi reševanje delikatnega vprašanja škod, mišlim, je zelo pozitivno zamišljeno, saj mora biti vsaka škoda, za katero smo lovci odgovorni, povrnjena.

Dosedanje razprave v vseh strukturah so tudi pokazale, da širša javnost verjetno po naši krivdi in

krivdi družbenih občil ni dovolj obveščena o velikih spremembah, ki jih je doživelo lovstvo v 30 letih poveljnega delovanja svojih organizacij in lovcev ter njihovega rušenja starih odnosov, tudi še iz fevdalne dobe. Javnost ne ve, da današnje članstvo lovskih organizacij sestavljajo občani z najnaprednejšo družbeno zavestjo, ki se odraža v aktivnosti tako v družbenopolitičnih kakor obrambnih organizacijah, in prevzemajo izvrševanje nalog tudi v lovskih organizacijah prostovoljno, neplačano ter z velikim entuziazmom. Če bi to vsi vedeli, se ne bi dogajalo, da so nekateri celo proti predlaganemu naslovu »Zakon o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter upravljanju lovišč« in hočejo zakonu zadržati stari naslov ter nam s tem po krivici pripisati tudi staro vsebino lovskega udejstvovanja.

Ostalo je sicer nekaj zadev, ki jih v osnutku nismo mogli stoodstotno rešiti, tako zaradi ustavnih določil kakor tudi zaradi določb v drugih zakonih.

Lovska družina bo še delovala po dveh tirih. Njena dejavnost je sicer specifična, saj upravlja družbeno lastnino, vendar spada kot društvo pod zakon o društvih. Organizacijsko plat LD ureja torej zakon o društvih, upravljanje lovišč in gospodarjenje z divjadjo pa bo ure-

jeno s tem zakonom. To pa pomeni, da status LD ostane isti.

Posledica tega je, da po zakonu o društvih ni možno združevati društva z organizacijami združenega dela oziroma z bivšimi državnimi lovišči. Tako bodo lovske družine obvezno združene v zvezah lovskih družin in LZS, druge organizacije, ki se ukvarjajo z lovstvom, pa obvezno v skupnosti organizacij združenega dela (OZD). S tem bosta obstajali dve paralelni organizaciji, ki bosta, brez krivde katerekoli, nujno imeli vsaka svoj kriterij o divjadi, čeprav divjad ostane povsod eno in isto družbeno premoženje. Torej ni dosežena popolna enotnost vseh organizacij, ki se ukvarjajo z lovstvom. Vsebinsko pa naj bi to premostili v lovsko-gojitvenih območjih, kjer bodo podpisniki družbenega dogovora določenega območja – tako lovska društva kakor OZD – obvezni so-

delovati v vseh vprašanjih. Prav tako bosta obe organizaciji, LZS in skupnost OZD, obvezni podpisati sporazum o vseh vprašanjih, pomembnih za celotno ozemlje SR Slovenije.

Vendar brez ozira na vse to lahko rečemo, da je oziroma bo osnutek s popravki in dopolnili, ki jih bo dala javna razprava, takšen, kakršnega zmoremo skupno sestaviti. Skupaj s predlagateljem bomo, upoštevajoč sedanji nivo našega razvoja, zagovarjali in odločno branili že sprejeta načela in vsebinska določila. Upajmo, da bodo tudi delegati skupščine SRS navedeno razumeli in predlagani zakon sprejeli. Vsi člani-lovci pa bomo morali strniti svoje vrste in ustrezno prilagoditi našo organizacijo novim zahtevam in nalogam. Potruditi se bomo morali, da bodo pozitivni rezultati, ki jih od zakona pričakujemo, čimprej uresničeni.

Osnutek zakona o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter upravljanju lovišč – na prvem mestu

10. seja upravnega odbora Lovske zveze Slovenije

K. B.

Upravni odbor LZS se je 18. oktobra 1975 sestal na 10. seji v mandatnem obdobju po občnem zboru LZS leta 1973 v Kopru.

Osnovni namen seje je bil razprava o **osnutku novega zakona o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter upravljanju lovišč**, katerega je na predlog Republiškega sekretariata za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano sprejel Izvršni svet Skupščine SRS. To sejo upravnega odbora LZS lahko smatramo kot uvod v organizirano javno razpravo v vseh lovskih organizacijah o novem lovskem zakonu.

Uvodno poročilo o osnutku je v imenu izvršnega odbora LZS podal Rado Pehaček. Zaradi široke utemeljitve, navedene v predlogu za izdajo zakona, se je omejil predvsem na osnovna, izhodiščna načela. Po oceni izvršnega odbora zasnova novega zakona temelji na uresničevanju in razvijanju samoupravnih socialističnih odnosov v lovstvu, z vidika gojitve divjadi in celovitejšega varstva favne pa je osnutek zelo progresiven. Pri tem pa je izvršni odbor ugotovil, da prvotno načelo o celovitosti lovske organizacije v Sloveniji sistemsko

ni bilo sprejemljivo, saj je v osnutku zakona predvideno le združevanje lovskih družen v področne zveze oziroma v Lovsko zvezo Slovenije, medtem ko se bodo lovske organizacije združenega dela povezovale v posebno skupnost.

Tovariš Pehaček je opozoril tudi na razmeroma kratek rok zbiranja pripomb, ki ga je določil Izvršni svet oz. Skupščina SR Slovenije. Zaradi tega je hitro in dobro organizirana konstruktivna javna razprava najpomembnejša sedanja naloga lovskih organizacij.

Ing. Karmelo Budihna, namestnik republiškega sekretarja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, je ugotovil, da je bilo dosedanje sodelovanje Lovske zveze Slovenije v pripravah za izdajo novega zakona plodno in konkretno, hkrati pa je izrazil prepričanje, da so dosednji uspehi slovenskega lovstva najboljši jamstvo za uspešno izvajanje vse širših in odgovornejših nalog, ki jih bo prinesel nov zakon. Pomembno pa lahko na sprejem novega zakona v začetni smeri vpliva javna razprava, ki naj bo široka, demokratična in temeljita.

Razvila se je vsebinsko bogata in pestra razprava, v kateri so navzoči predvsem ugotovili, da polemičnost dosedanjih razprav potrjuje prisotnost številnih interesov na tem področju. Sicer pa je upravni odbor, ob kritični ugotovitvi o prekratnem roku za zbiranje pripomb, osnutek v načelu sprejel in se zavzel za čim ažurnejšo razpravo v vseh lovskih druženih in področnih zvezah, katerih člani se morajo aktivno vključevati tudi v vse sfere javne razprave, tako v okviru Socialistične zveze delovnega ljudstva kakor v krajevnih skupnostih, ki v duhu nove Ustave kot osnovne celice naše družbene ureditve postajajo vse pomembnejši dejavniki.

Upravni odbor je že tudi sprejel vrsto konkretnih, dopolnilnih in spremenjevalnih pripomb k osnutku

Stane Dolanc, sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ, je 16. novembra praznoval svojo 50-letnico. Kljub napornemu delu na svojem visokem in odgovornem položaju posveča lovstvu svojo skrb in prizadevanje.

Sedmo leto je že član izvršnega odbora Lovske zveze Slovenije in predsednik uprave njenih gojitvenih lovišč. Upravni odbor LZS ga je ob njegovem jubileju odlikoval z redom za lovske zasluge I. stopnje.

Našemu dragemu lovskemu tovarišu Stanetu iskreno čestitamo k njegovemu jubileju, hkrati pa tudi k najvišjemu slovenskemu lovskemu odlikovanju. Želimo mu še mnogo let zdravja, veliko nadaljnjih uspehov pri izvrševanju odgovornih družbenopolitičnih nalog in na lovskih stezah – dober pogled!

Slovenski lovci

zakona in za presojanje utemeljenosti pripomb iz nadaljnje javne razprave pooblastil izvršni odbor. Seja se je dotaknila tudi vprašanja o oblikovanju in delovanju lovsko-gojitvenih območij, kar odpira vrsto ne še povsem jasno izdelanih rešitev. Pri tem so se navzoči zavzeli, naj bi bila področna lovska

zveza (zveza lovskih družen) subjekt usklajevanja interesov v lovsko-gojitvenem območju in s tem tudi nosilec družbenega dogovora. Zaradi pomembnosti tega vprašanja je upravni odbor sklenil o tem razpravljati na posebni seji konec novembra oz. v začetku decembra t. l. in predlagal, naj se rok za

Navzoči na seji upravnega odbora LZS

Upravni odbor: Lojze Briški, predsednik; Zvone Vidic, LZ Celje; Bruno Skumavc, LZ Gorenjske; Janko Razpet, ZLD Gorica; Stane Ribič, LZ Gornja Radgona; Venčeslav Straus, LZ Idrija; France Ilc, LZ Kočevje; Italo Pečarič, LZ Koper; Andrej Babnik, LZD Ljubljana; Miran Šumak, LZ Ljutomer; Franjo Ledinek, LZ Maribor; Darij Zapušek, LZ Notranjske; Franjo Bulc, ZLD Novo mesto; Alojz Arko, LZ Posavje; Franc Bittner, LZ Postojna; Franc Lanščak, LZ Prekmurje; Milan Trafela, ZLD Ptuj; Stanko Dolanc, LZ Zasavje; Aleksander Gergar, lov. organizacije združenega dela.

Izvršni odbor: Tine Remškar, Ljuban Zadnik, Drago Šumak, Rado Pehaček, Tone Simonič, Bojan Škrk, Ivan Fabjan, Tone Svetina, Blaž Krže.

Nadzorni odbor: Ivan Cvar, predsednik; Janko Petejan.

Ostali navzoči: Karmelo Budihna, namestnik republiškega sekretarja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano; Ive Krevs, predsednik komisije za odlikovanja LZS; Franc Cvenkel, urednik Lovca.

Obračun Lovske zveze Slovenije – organizacije – za lovsko leto 1974/75

I. Lovec

Dohodki:

Postavke	Proračun 1974/75	Realizirano	Razlika + –
1. Prenos salda iz 1973/74	24 440	9 226,42	– 15 213,58
2. Prispevki LZ od članarine	1 056 000	1 057 500,00	– 1 500,00
3. Naročnine za Lovca	19 560	22 359,15	+ 2 799,15
4. Oglasi v Lovcu	30 000	25 266,65	– 4 733,35
Skupaj:	1 130 000	1 114 352,22	– 15 647,78

Izdatki:

1. Osební dohodki (bruto)	80 000	78 435,85	+ 1 564,15
2. Tisk in ekspedit Lovca	520 000	542 788,65	– 22 788,65
3. Klišeji, slike	90 000	64 327,50	+ 25 672,50
4. Avtorski honorarji	72 000	76 266,30	– 4 266,30
5. Tiskovni papir in ovitek	270 000	268 793,35	+ 1 206,65
6. Ostali stroški – administr.	72 000	72 000,00	–
7. Rezerva	26 000	–	+ 26 000,00
Skupaj:	1 130 000	1 102 611,65	+ 27 388,35

Rekapitulacija:

Realizirani dohodki – din	1 114 352,22
Realizirani izdatki – din	1 102 611,65
Presežek za rezervni sklad – din	11 740,57

II. Hiša – Lovski dom

Dohodki:

1. Restavracija Zlatorog	96 000	96 000	–
2. Gojitvena lovišča LZS	10 000	10 000	–
Skupaj:	106 000	106 000	–

Izdatki:

1. Osební dohodki (bruto)	60 000	65 249,60	– 5 249,60
2. Amortizacijski sklad LZS	46 000	40 750,40	+ 5 249,60
Skupaj:	106 000	106 000,00	–

Rekapitulacija:

Dohodki – din	106 000
Izdatki – din	106 000
Saldo – din	–

III. Organizacija

Dohodki:

1. Prenos salda iz 1973/74	11 362	29 291,08	+ 17 929,08
2. Prispevki LZ od članarine	158 000	157 740,00	– 260,00
3. LOVEC za administracijo	72 000	72 000,00	–
4. Obresti Lj. b. in drugi doh.	18 638	9 617,30	+ 9 020,70
Skupaj:	260 000	268 648,38	+ 8 648,38

Izdatki:

1. Osební dohodki (bruto)	108 000	126 198,90	– 18 198,90
2. Materialni izdatki	76 000	69 251,50	+ 6 748,50
3. Funkcijski izdatki	76 000	60 740,85	+ 15 259,15
Skupaj:	260 000	256 191,25	+ 3 808,75

Rekapitulacija:

Realizirani dohodki – din	268 648,38
Realizirani izdatki – din	256 191,25
Presežek za rezervni sklad – din	12 457,13

zbiranje pripomb k osnutku zakona podaljša vsaj za en mesec.

Novi zakon o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter upravljanju lovišč bo vnesel v delo lovskih organizacij vrsto vsebinskih novot. V medsebojnih odnosih lovskih organizacij je potrebno razvijati samoupravni, delegatski sistem in zagotoviti lovskim družinam vključevanje v procese neposrednega odločanja in dogovarjanja. Statutarni procesi v lovskih organizacijah torej niso samo formalnega pomena pri usklajevanju normativnih aktov z novim zakonom o društvih.

Upravni odbor je sprejel shematsko predlagano strukturo **bodoče organiziranosti Lovske zveze Slovenije** in pobudo za ustanovitev njenega častnega razsodišča. Imenoval je tudi posebno komisijo, ki naj bi pripravila enoten osnutek pravil področnih lovskih zvez, ki naj bi se v skladu z namenom delovanja vse preimenoval v zveze lovskih družin. Bodoča statutarna določila zvez lovskih družin in LZS bo potrebno sprejeti po najširši javni razpravi v vseh lovskih organizacijah in v to akcijo vključiti tudi glasilo LOVEC. Izvršitev vseh teh nalog zahteva dovolj časa, zato je upravni odbor ocenil kot utemeljen predlog, da naj bi Republiški sekretariat za notranje zadeve SRS, v katerega resor spadajo občinske službe, pristojne za registracijo pravil lovskih organizacij, rok za uskladitev novih pravil podaljšal vsaj do konca tega lovskega leta.

Predlog za **potrditev zaključnega računa organizacije in lovskega sklada za lov. leto 1974/75** je podala finančno-gospodarska komisija. Ugotovljeno je bilo, da je bila dinamika dohodkov in izdatkov usklajena s sprejetim proračunom ter da se je s sredstvi gospodarilo smotrno in varčno. To ugotovitev je potrdil tudi nadzorni odbor, ki

Skupna rekapitulacija po obračunskih enotah organizacije LZS za lovsko leto 1974/75

Dohodki — din:

I. Lovec, II. Hiša — lovski dom, III. organizacija 1 489 000,60

Izdatki — din:

I. Lovec, II. Hiša — lovski dom, III. organizacija 1 464 802,90

Presežek za rezervni sklad LZS din 24 197,70

Obračun lovskega sklada Lovske zveze Slovenije za lovsko leto 1974/75

Dohodki — din

Postavke	Proračun 1974/75	Realizirano	Razlika + —
1. Prenos salda	—	—	—
2. Prispevki LZ:			
Bela krajina	18 316	—	— 18 316,00
Celje	78 659	78 659,00	—
Gorenjska	43 139	43 139,00	—
Gorica	69 308	69 308,00	—
G. Radgona	15 751	15 751,00	—
Idrija	14 596	14 596,00	—
Kočevje	55 191	55 191,00	—
Ljubljana	84 513	84 513,00	—
Ljutomer	12 496	12 496,00	—
Maribor	108 336	108 336,00	—
Notranjska	26 870	26 870,00	—
Novo mesto	32 895	32 895,00	—
Posavje	34 965	34 965,00	—
Postojna	42 411	42 411,00	—
Prekmurje	48 270	48 270,00	—
Ptuj	43 568	43 568,00	—
Zasavje	17 083	17 083,00	—
Organi. zdru. dela (izredni čl.) . .	14 000	8 000,00	— 6 000,00
Skupaj prispevki:	801 545	777 229,00	— 24 316,00
3. Obresti	—	1 837,65	+ 1 837,65
Skupaj dohodki:	801 545	779 066,65	— 22 478,35

Izdatki — din

1. Strokovni sekretariat	360 000	353 832,80	+ 6 167,20
2. Materialni izdatki sekretariata . .	80 000	80 000,00	—
3. Tečaji za lovske čuvaje	60 000	61 398,30	— 1 398,30
4. Raziskovalna dejavnost	60 000	52 821,95	+ 7 178,05
5. Nabava in snemanje strok. filmov .	50 000	50 000,00	—
6. Inštitut BF za zoohigieno in pato. .	20 000	20 000,00	—
7. Lovsko strelstvo rep. pomena . . .	50 000	65 854,00	— 15 854,95
8. Dopisna šola	20 000	11 264,00	+ 8 736,00
9. Stroški komisij IO	15 000	15 000,00	—
10. Ceniki za inoz. tur. in tiskovine . .	15 000	28 180,70	— 13 180,70
11. Kinološke prireditve rep. pomena .	10 000	7 000,00	+ 3 000,00
12. Anuitete posojil za muzej	10 000	9 113,95	+ 886,05
13. Prisp. k mat. izd. in v amort. sklad. .	15 000	15 000,00	—
14. Soudeležba k invalidnini T. Kmet . .	9 000	9 600,00	— 600,00
15. Proračunska rezerva sklada	27 545	—	+ 27 545,00
Skupaj izdatki:	801 545	779 066,65	+ 22 478,35

Rekapitulacija:

Realizirani dohodki — din	779 066,65
Realizirani izdatki — din	779 066,65
Saldo — din	—

Ljubljana, 18. oktobra 1975

Predsednik
finan. gosp. komisije LZS:
Tone Kropušek, l. r.

Predsednik LZS:
Lojze Briški, l. r.

Opomba: LZ Bela krajina je prispevek poravnala po zaključku lovskega leta 1974/75.

je pregledal celotno finančno poslovanje LZS. Upravni odbor je sprejel predlog, po katerem se bodo event. proračunski presežki v bodoče stekali v poseben rezervni sklad LZS in sklenil, da je treba najemnine v lovskem domu Zlatorog uskladiti z ekonomskimi najemnini, ki sicer veljajo za poslovne prostore.

Upravni odbor je bil obveščen tudi o polletni realizaciji letošnjega proračuna. Ugotovil je, da se je finančna disciplina izboljšala, kar zagotavlja normalno finančno poslovanje LZS oz. uresničevanje programskih nalog. Končno je bilo sklenjeno, da je potrebno takoj po izdaji knjige Srnjad, ki bo skoraj z dveletno zamudo končno izšla v začetku leta 1976, pripraviti posebno poročilo o finančni problematiki Zlatorogove knjižnice.

Rok za uskladitev pravil lovskih organizacij podaljšan

V Lovcu, št. 6/75, smo obvestili, da je rok za uskladitev pravil do 20. decembra 1975. Po sejnem sklepu z dne 18. 10. t. l. je upravni odbor Lovske zveze Slovenije poslal Republišnemu sekretariatu za notranje zadeve SRS vlogo, na katero smo 27. 10. t. l. prejeli tale odgovor:

»V zvezi z vašim dopisom, št. 10/49 z dne 22. 10. 1975, sporočamo, da tukajšnji sekretariat soglaša z vašim predlogom, da se rok za uskladitev novih pravil lovskih družin, področnih lovskih zvez in Lovske zveze Slovenije podaljša do 1. 5. 1976. Hkrati vam sporočamo, da smo o tem obvestili za notranje zadeve pristojne občinske organe in jim predlagali, da to storiijo tudi za lovske organizacije, ki so pri njih registrirane.«

PRAVILNIK O PODELJEVANJU ZLATOROGOVE PLAKETE

1.

Zlatorogovo plaketo je na osnovi člena 11 pravil LZS ustanovil na seji 6. 7. 1974 upravni odbor Lovske zveze Slovenije in jo podeljuje na predlog lovskih zvez ali drugih lovskih organizacij:

- posameznikom,
- lovskim organizacijam,
- sorodnim organizacijam.

2.

Na plaketi je upodobljen stiliziran Zlatorog, ob robu plakete pa je venec portretov jelena, sove, merjasca, lisice, divjega petelina, srnjaka in plavinskega orla.

3.

Plaketa se podeljuje posameznikom za izjemno prizadevanje v lovski organizaciji, ob pomembnejših življenjskih jubilejih ali za enkratne uspehe posebnega pomena.

4.

Plaketa se lahko podeli tudi sorodnim organizacijam pa tudi posameznikom in organizacijam iz drugih držav, ki imajo posebne in izjemne zasluge za razvoj lovstva ali zasluge za razvoj prijateljskih odnosov in mednarodnega sodelovanja.

5.

Plakete izroča predsednik Lovske zveze Slovenije na občnem zboru Lovske zveze Slovenije. Dobitnike plakete objavi glasilo Lovec.

V Ljubljani 6. 7. 1974

Predsednik LZS:

Lojze Briški, l. r.

Upravni odbor je na tej seji podelil tudi štiri **odlikovanja** in eno **priznanje** zaslužnim lovskim tovarišem.

Predloge za odlikovanja z redom za lovske zasluge I. stopnje je podal predsednik komisije za odlikovanja. Vsi navzoči so v celoti soglašali, da red za lovske zasluge I. stopnje prejmejo tovariši:

Stane Dolanc – sekretar izvršnega komiteja predsedstva Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije, dolgoletni član izvršnega odbora LZS in predsednik uprave gojitvenih lovišč LZS, ob svojem življenjskem jubileju, 50-letnici;

Lazar Koliševski – član Predsedstva Socialistične federativne republike Jugoslavije in zaslužni delavec v lovski organizaciji SR Makedonije;

Franc Letnik – dolgoletni in vidni delavec na območju LZ Zassavje, ob svoji 65-letnici; ing. Danilo Todorović – direktor organizacije »Lovsko-šumsko-poljoprivredno gazdinstvo Jelen« – Beograd (Belje), za izjemne uspehe in zasluge pri vodenju te organizacije.

Upravni odbor je na predlog LZ Gorenjske Milošu Kelihu, ob njegovi 75-letnici, za njegov velik prispevek k razvoju slovenskega lovstva podelil Zlatorogovo plaketo.

V nadaljevanju se je upravni odbor najprej poslušal poročilo organizacijskega odbora za sodelovanje na **mednarodni lovski razstavi v Vidmu** (Udine), ki je iz tehničnih razlogov prestavljena na april 1976. Ob ugotovitvi, da je prvotni koncept razstave razširjen, saj gre za

celovito predstavitev lovstva avstrijske Koroške, Julijske krajine in SR Slovenije, je upravni odbor sklenil, da se potrebna sredstva (okrog 50 000 din) za sodelovanje na razstavi zagotovijo v proračunu lovskega sklada za naslednje leto.

Glede priprave gradiv za **občni zbor LZS** – dokončno bo o datumu občnega zbora sklenil upravni odbor na naslednji seji – je bilo sprejeto, da je treba analizo »Vprašalnika o uresničevanju priporočil in sklepov občnega zbora v Kopru« pripraviti čim konkretnije oz. po področnih lovskih zvezah.

Pred zaključkom se je tekla razprava o ustanovitvi **posebne plakete**, katero bi zveze lovskih družin podeljevale po enotnem pravilniku zaslužnim članom, ki so svoje delo predvsem posvetili lovski družini, ki pa sicer ne izpolnjujejo pogojev za višja priznanja in odlikovanja. To je bil sicer prvotni namen Zlatorogove plakete, ki pa je dobila značaj najvišjega lovskega priznanja. Treba je torej pripraviti osnutek in predračun za skromnejšo plaketo, z osnovnim motivom naše najštevilnejše velike divjadi – srnjadi. Te plakete bi potem vse področne lovske zveze oz. zveze lovskih družin odkupile za svoje potrebe.

Seja je bila zaključena s priporočilom, da je vprašanje **muflonov na Koroškem** treba obravnavati s širšega vidika in da naj Lovska zveza Maribor skliče posvetovanje, na katerem bi sprejeli ustrezne ukrepe.

Objavljamo dvanaest fotografij z razstave »Diana 1975«: eno na naslovni, eno na zadnji strani in deset na posebni prilogi.

①

Ivan Mikec: Na robu

Predsednik Fotokino kluba Diana Ivan Mikec je svoje slike razstavil izven konkurence

Nova organiziranost Lovske zveze Slovenije

Tine Remškar, predsednik komisije za pripravo statuta in drugih samoupravnih aktov LZS

Upravni odbor Lovske zveze Slovenije je na seji 18. 10. 1975 sprejel osnutek bodoče organizacijske strukture Lovske zveze Slovenije, ki je seveda pogojena z novimi pravili LZS. Sprejel jih bo občni zbor LZS in njihov osnutek s tem daje mo v razpravo vsem našim lovcem in organizacijam, ki se ukvarjajo z lovstvom.

Velike spremembe v naši družbi, ki jih prinaša nova Ustava in nadaljnja krepitev samoupravnega delegatskega sistema, tudi ne gredo mimo naše organizacije, ker smo lovci sestavni del naše družbe. V zadnjih letih je v lovski organizaciji nastalo veliko sprememb, tako v organizacijskih kakor idejnih pogledih na lovstvo in njegov bodoči razvoj. Gre za poglede prelomnega značaja, ki zahtevajo čas, da bodo prodrli v zavest lovcev in drugih družbenih činiteljev. Priče smo tudi širšega angažiranja naše organizacije v političnih, družbenih in drugih samoupravnih organizacijah. Zakon o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter upravljanju lovišč, ki je v pripravi, pa še posebej zahteva, da se dobro organiziramo, da bomo lahko odigrali tisto vlogo, ki lovcem pripada. Položaj in vloga lovstva sta odvisna od naše aktivnosti tako v lovstvu kakor v družbi.

Zato je osnovno vodilo naše bodoče organiziranosti, da izpeljemo delegatski sistem do kraja in da organizacijsko strukturo postavimo tako, da bosta vloga in položaj

lovca ter lovske družine, kot temeljne celice v lovski organizaciji, prišla do polne veljave pri kreiranju in vodenju lovske politike.

Katera so osnovna načela nove organiziranosti in novih pravil Lovske zveze Slovenije?

Izhajamo s stališča, da je lovska družina kot samoupravna organizacija občanov osnovna celica lovske organizacije. Zato je LD tudi temeljna delegacija. Lahko kot celota, njen upravni odbor ali delegacija iz članov LD. To je stvar pravil vsake LD. Iz delegacij LD se oblikuje »skupščina zveze lovskih družin.« Naziv »zveza lovskih družin« predlagamo namesto sedanjega »področna lovska zveza«, ker menimo, da gre vsebinsko za zvezo družin, ne pa za področno zvezo. Predlagamo, da se to sprejme enotno za vso Slovenijo.

Zveza lovskih družin naj bi imela skupščino, izvršni odbor, nadzorni odbor in razsodišče. Skupščina naj bi imela predsednika in 2 ali 3 podpredsednike. Izvršni odbor naj ima prav tako predsednika, podpredsednike, tajnika in določeno število članov, ki vodijo komisije, svete in odbore.

Skupščina zveze lovskih družin je delegacija, iz katere se formira skupščina Lovske zveze Slovenije. Skupščina LZS naj bi prav tako imela predsednika in 2 podpredsednika. V skupščino LZS naj bodo delegirani delegati po številu lovskih družin. Kriterij LD in ne število članov LD zagovarjamo s stališčem, da je lovska družina osnovna celica naše organizacije, kjer nastajajo problemi in kjer naj se kreira lovska politika. Predlagamo, da naj bi nova skupščina LZS štela 59 delegatov, tako da bi na vsakih 7 LD volili enega delegata za zasedanja skupščine LZS. Skupščina izvoli izvršni odbor, nadzorni odbor in razsodišče. S pravilniki bo treba podrobneje opredeliti in določiti naloge komisij, svetov in od-

borov izvršnega odbora (IO), ki naj bi imel predsednika, 3 podpredsednike in 13–17 članov. Ni treba, da bi bili člani IO obvezno delegati skupščine. Predlagamo tudi ustanovitev 3 svetov. Imenujejo se lahko tudi komisije, to ni bistveno. Ime svet predlagamo zato, da bi dali tem področjem večji pomen. Morali bi biti širši po sestavi in zastopana večina področij.

Te svete naj bi vodili podpredsedniki izvršnega odbora. Menimo tudi, da bi morali biti predsedniki komisij in urednik LOVCA obvezno člani IO. Izvršni odbor vodi tudi strokovni sekretariat in strokovno administrativno službo ter zanj odgovarja. Upravni odbor LZS je tudi mnenja, da naj bi bila mandatna doba voljenih organov 4 leta in ne 2 leti kot doslej.

Osnutek novih pravil LZS poskuša uzakoniti naše dosedanje pozitivne izkušnje in vse kar bo pred nas postavil novi lovski zakon. Prinaša nekatere novosti, po našem prepričanju, da bodo v lovski organizaciji doprinesle k večji organiziranosti, ki jo od nas zahteva sedanji čas.

Prosimo vse lovce, lovske družine, področne lovske zveze in druge zainteresirane organizacije, da svoje pripombe in konkretne predloge pošljejo Lovski zvezi Slovenije do 10. januarja 1976.

2

Stane Oblak: V toplem kožuščku zimi naproti

3

Sonja Zalar: Črna liska

4

Oskar Dolenc: Trop gamsov

Pravila Lovske zveze Slovenije

OSNUTEK

I. Splošne določbe

1. člen

Lovska zveza Slovenije (v nadaljnjem besedilu LZS) je združenje zvez lovskih druženj Slovenije.

LZS je pravna oseba, ki jo predstavlja predsednik skupščine LZS.

2. člen

Sedež LZS je v Ljubljani.

3. člen

Znak LZS je hruškaste oblike, v sredini je na zelenem polju Zlatorogova glava, pod njo pa pozlačene črke SLD (slovenske lovske družine); rob je bel in pozlačen.

4. člen

Pečat LZS je okrogel s premerom 30 mm. V sredini ima Zlatorogovo glavo, okrog pa napis: Lovska zveza Slovenije.

5. člen

Glasilo LZS je LOVEC.

II. Namen in naloge

6. člen

Zaradi določanja in zagotavljanja enotne politike pri varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter upravljanju lovišč in zaradi usklajevanja interesov lovstva s koristmi drugih na divjadi zainteresiranih dejavnosti, opravlja LZS zlasti naslednje naloge:

– Predstavlja skupne interese članov lovskih druženj SR Slovenije.

– Vzdržuje stike in se povezuje z lovskimi in sorodnimi organizacijami v SFR Jugoslaviji in v inozemstvu.

– Skrbi za čim skladnejše in racionalnejše izvajanje skupnih nalog in daje pobude pri izvajanju enotne politike pri varstvu, gojitvi in lovu divjadi v SRS. Zato se povezuje z Republiško konferenco Socialistične zveze delovnega ljudstva, s Skupščino SRS in njenim Izvršnim svetom ter z drugimi samoupravnimi organizacijami in interesnimi skupnostmi.

– Za zagotavljanje posebne družbene koristi in za uresničevanje skupnih interesov pri varstvu in gojitvi divjadi v

SR Sloveniji ter enotne politike lovstva sklepa s skupnostjo organizacij združenega dela s področja lovstva samoupravni sporazum.

– Za zagotovitev sredstev za varstvo, ohranitev in gojitev nekaterih vrst avtohtone divjadi podpiše skupni dogovor za vsako plansko obdobje s skupnostjo organizacij združenega dela s področja lovstva, z zainteresiranimi občinskimi skupščinami in SR Slovenijo.

– Izdaja glasilo LOVEC, Zlatorogovo knjižnico, sodeluje pri upravljanju in vzdrževanju lovskega muzeja v Bistri, organizira dopisno šolo, tečaje za lovske čuvaje in druge oblike strokovnega izobraževanja članstva.

– Usmerja in organizira znanstveno raziskovalno dejavnost v lovstvu.

– Usmerja enotno politiko lovskega turizma v SRS.

– Izvršuje druge naloge, ki jih lovske družine preko zvez lovskih druženj prenesajo nanjo.

7. člen

LZS podeljuje tale priznanja in odlikovanja:

plaketo glasila Lovec,
Zlatorogovo plaketo,
znak za lovske zasluge,
red za lovske zasluge II. stopnje,
red za lovske zasluge I. stopnje.
Priznanja in odlikovanja podeljuje po posebnih pravilnikih.

III. Članstvo v LZS

8. člen

Lovsko zvezo Slovenije sestavljajo zveze lovskih druženj (v nadaljnjem besedilu ZLD) v SR Sloveniji.

Člani LZS so lahko tudi organizacije združenega dela, ki se ukvarjajo z lovstvom, in druge sorodne organizacije.

9. člen

Članstvo v LZS lahko preneha:

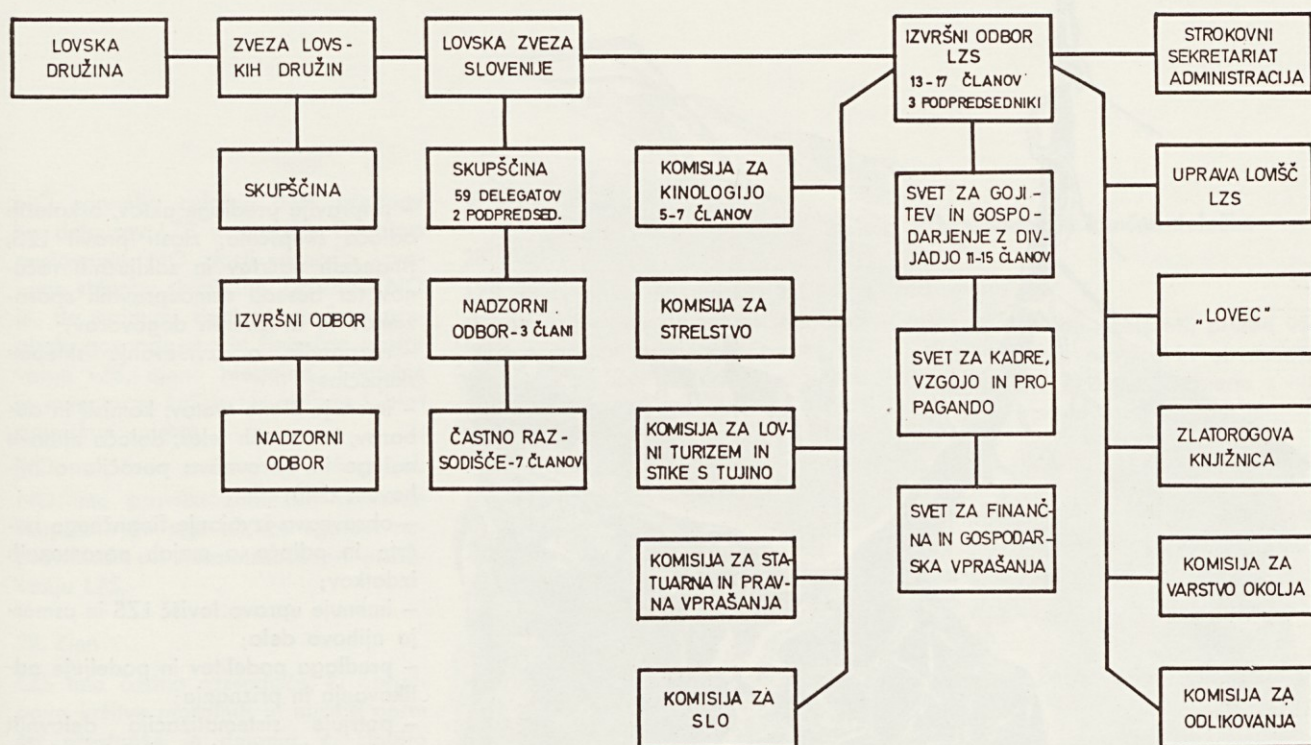
– s prenehanjem delovanja LZS,
– z izstopom,

Oddih po delu v lovišču LD Smrekovec

Foto I. Napotnik

OSNUTEK BODOČE ORGANIZACIJSKE STRUKTURE LOVSKE ZVEZE SLOVENIJE

– s sklepom skupščine LZS, če deluje včlanjena ZLD v nasprotju z zakonskimi ali drugimi predpisi ali v nasprotju s pravili LZS ali če ne izpolnjuje njenih sklepov.

Sklep o izstopu iz LZS mora sporočiti član najmanj tri mesece vnaprej, član-ske obveznosti pa prenehajo s kon-cem tekočega lovskega leta.

10. člen

LZS ima lahko tudi lovišča. Upravlja-nje, naloge in delo se določijo s po-sebnim pravilnikom, ki ga sprejme skupščina LZS.

IV. Organi LZS, njihove pravice in dolžnosti

11. člen

Organi LZS so:
skupščina,
izvršni odbor,
nadzorni odbor,
častno razsodišče.

12. člen

Skupščina usmerja temeljno politiko LZS, v ta namen zlasti:

– odloča o sklenitvi družbenega dogo-vora ali samoupravnega sporazuma,

kadar je LZS subjekt dogovarjanja oz. sporazumevanja;

– odloča na podlagi razprave v vseh lovskih družinah o sprejemu in spre-membi pravil LZS;

– odloča o prispevku včlanjenih orga-nizacij;

– sprejema finančni načrt in zaključni račun LZS;

– voli izvršni in nadzorni odbor ter člane častnega razsodišča LZS;

– razpravlja o delu organov LZS v preteklem obdobju in določa v skladu z namenom in nalogami LZS smernice za bodočo dejavnost in za finančno poslovanje;

– razpravlja in sklepa o predlogih in pobudah članov, o važnejših vpraša-njih lovstva v republiki, o sodelovanju z lovskimi, gospodarskimi in drugimi organizacijami ter skupnostmi;

– sprejema predlog oblikovanja lov-sko-gojitvenih območij;

– določa temeljno vsebinsko zasnovo glasila LOVEC;

– imenuje glavnega in odgovornega urednika glasila LOVEC ter usmerja program Zlatorogove knjižnice;

– odloča o članstvu v Lovski zvezi Jugoslavije in drugih organizacijah;

– voli delegate v organe Lovske zveze Jugoslavije, v druge samoupravne organizacije in skupnosti ter določa stališča, ki naj jih delegati zastopajo;

– obravnava poročila izvršnega od-bora, nadzornega odbora in častnega razsodišča LZS;

– odloča o prevzemu finančnih obvez-nosti LZS, ki niso predvidene v fi-nančnem načrtu;

– odloča o članstvu v LZS;

– podeljuje priznanja in odlikovanja.

13. člen

Skupščino LZS sestavljajo delegati zvez lovskih družin. Po enega dele-gata na vsakih 7 družin in še enega na preostale najmanj 4 družine v ZLD delegirajo skupščine ZLD. Dele-gati ene ZLD tvorijo delegacijo.

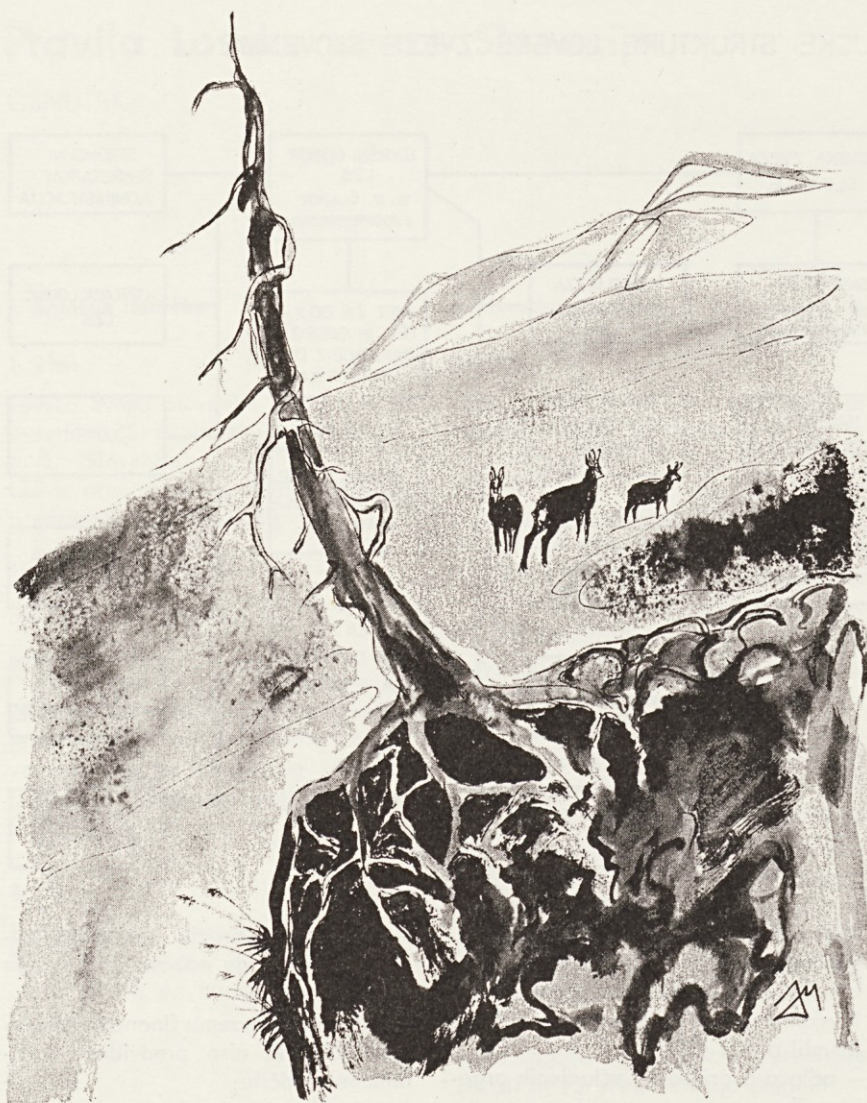
ZLD, ki v smislu prejšnjega odstavka tega člena, nimajo pravice do svojega delegata v skupščini LZS, imajo skup-nega delegata po enakem ključu iz prvega odstavka tega člena.

Način zastopanja drugih članov LZS v skupščini LZS ureja poseben sklep skupščine LZS.

14. člen

Skupščina ima predsednika in dva podpredsednika, ki jih izvolijo dele-gati na svoji prvi seji za obdobje štirih let.

Skupščino sklicuje predsednik po po-trebi, na predlog $\frac{1}{5}$ delegatov, ene

delegacije, izvršnega ali nadzornega odbora LZS.

Pismeno vabilo za skupščino s predlogom dnevnega reda in z gradivom se mora poslati delegacijam vsaj 30 dni pred zasedanjem in to za določeno število delegatov kakor tudi članov izvršnega odbora včlanjene ZLD.

15. člen

Skupščina veljavno sklepa z večino glasov delegatov, če je navzočih nad polovico in če je zastopanih vsaj $\frac{2}{3}$ ZLD.

Sklepe o vprašanjih iz 1.–4. alineje člena 12 sprejema skupščina le ob soglasju delegatov vseh ZLD. Če do tega soglasja ne pride, se sklepanje odloži zaradi usklajevanja stališč v delegacijah.

O vprašanju, ki je bilo odloženo v smislu predhodnega odstavka, lahko skupščina odloča ponovno po 30 dneh, pri čemer veljavno sklepa z $\frac{2}{3}$ navzočih delegatov.

O poteku zasedanja in sklepih skupščine se vodi zapisnik.

16. člen

Delo skupščine je javno, kar pomeni, da morajo biti gradivo za sejo in sklepi poslani tudi vsem lovskim družinam in da se vsak član lovske družine lahko udeleži zasedanja skupščine brez pravice odločanja.

Natančnejše določbe o delu skupščine predpiše njen poslovnik.

17. člen

Izvršni odbor je izvršilni organ skupščine in skrbi za izvajanje sprejete politike ter za izvrševanje sprejetih sklepov.

Izvršni odbor ima 13–17 članov, ki jih izvoli skupščina za 4 leta.

18. člen

Izvršni odbor skrbi za uresničevanje politike in sklepov LZS. V ta namen zlasti:

- pripravlja predloge aktov, o katerih odloča skupščina, zlasti pravil LZS, finančnih načrtov in zaključnih računov ter besedil samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov;
- razpravlja o izvrševanju sklepov skupščine;
- imenuje člane svetov, komisij in odborov, kot svojih teles, določa njihove naloge in obravnava poročila o njihovem delu;
- obravnava izvajanje finančnega načrta in odloča o mejah posameznih izdatkov;
- imenuje upravo lovišč LZS in usmerja njihovo delo;
- predlaga podelitev in podeljuje odlikovanja in priznanja;
- potrjuje sistematizacijo delovnih mest strokovnih in administrativnih služb LZS;
- spremlja delo strokovnih in administrativnih služb LZS.

19. člen

Izvršni odbor dela na sejah, ki jih po potrebi sklicuje predsednik. Izvršni odbor (v nadaljnjem besedilu IO) odloča, če je navzoča vsaj $\frac{1}{2}$ članov in veljavno sklepa z večino glasov navzočih članov.

Poleg predsednika ima IO še tri podpredsednike. O delu IO se vodi zapisnik. Delo IO je javno.

20. člen

Za uspešnejše izvrševanje nalog IO imenuje svete, komisije in odbore ter svoja druga pomožna telesa.

Ta telesa so lahko stalna ali občasna. Vrste in število teh teles, njih sestavo, naloge in odgovornost določi IO na seji.

21. člen

Nadzorni odbor (v nadaljnjem besedilu NO) ima tri člane, ki jih izvoli skupščina za 4 leta.

Člani NO izvolijo izmed sebe predsednika, ki sklicuje NO in vodi njegovo delo. Prvo sejo NO skliče njegov najstarejši član najkasneje v osmih dneh po izvolitvi. O vsaki seji NO se vodi zapisnik.

NO spremlja celotno delo organov ter delavcev LZS in nadzira finančno poslovanje. NO zlasti spremlja izvajanje sklepov skupščine. Dolžnost NO je, da najmanj dvakrat na leto pregleda gospodarsko in finančno poslovanje LZS, njeno blagajno, finančne in inventarne knjige ter priloge k blagajniškim vpisom.

NO poroča o svojem delu skupščini. NO ima pravico zahtevati sklicanje skupščine ali seje IO, če ugotovi nepravilnosti ali nesmotrnosti pri poslovanju LZS.

22. člen

LZS ima častno razsodišče, ki obravnava kršitve moralnih in etičnih norm ter prestopke in dejanja, ki slabijo lovsko organizacijo, delujejo zoper njene cilje ali zoper interese samoupravne socialistične družbe.

23. člen

Častno razsodišče ima 7 članov, ki jih izvoli skupščina LZS za dobo 4 let, in sicer iz vrst aktivnih lovcev v lovskih in družbenopolitičnih organizacijah.

24. člen

Postopek pred častnim razsodiščem se začne na predlog IO, NO LZS ali IO, NO ZLD ali upravnega oz. nadzornega odbora LD.

25. člen

Častno razsodišče obravnava dejanja LD ali ZLD iz 22. člena teh pravil.

Član LD se lahko zaradi zaščite svojih samoupravnih pravic obrne na častno razsodišče, če je izčrpal možnosti disciplinskega postopka pred organi LD in ZLD.

26. člen

Podrobnejše delo častnega razsodišča ureja pravilnik, ki ga sprejme skupščina LZS.

27. člen

Podrobno delo organov LZS ureja poslovnik, ki ga sprejme skupščina LZS.

V. Sredstva

28. člen

LZS ima lahko namenske in druge sklade, ki jih ustanovi skupščina. Sklade na podlagi finančnega načrta upravlja IO ali poseben odbor za upravljanje sklada, ki ga imenuje IO. S pravilniki, ki jih sprejme IO, se določi namen, način ustvarjanja in uporaba sredstev ter način upravljanja skladov.

29. člen

Denarna sredstva LZS so:

- prispevki ZLD,
- dohodki od posojil,
- drugi dohodki.

30. člen

O najemu posojila odloča skupščina LZS.

VI. Prehodne in končne določbe

31. člen

Če LZS preneha obstajati, preide vsa njena imovina, pravice in obveznosti na včlanjene ZLD v sorazmerju z njihovimi prispevki zadnjih dveh let.

32. člen

S sprejetjem teh pravil prenehajo veljati pravila, ki jih je sprejel občni zbor LZS 17. 6. 1967.

33. člen

Ta pravila začno veljati osmi dan po objavi.

V roku šest mesecev po uveljavitvi pravil je treba druge samoupravne splošne akte uskladiti s temi pravili.

Razstava fotografij »Diana 1975«

S. B.

Fotokino klub Diana pri Lovski zvezi Slovenije je v počastitev 30. obletnice osvoboditve pripravil razstavo fotografij divjadi in zaščitene rastline: Diana 1975.

Razstava je bila na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, od 19. do 30. septembra, hkrati s hortikulturno in gobarsko razstavo, in si jo je ogledalo izredno veliko ljudi.

Pokrovitelj razstave je bil direktor razstavišča Leopold Krese. Na slovesni otvoritvi je spregovoril in podelil nagrade najboljšim Bojan Škrk, član izvršnega odbora in predsednik vzgojno-propagandne komisije LZS. V svojem govoru je poudaril, da razstava prikazuje rezultate nekajletnih prizadevanj lovcev-fotografov in kot kulturni dogodek priča o tem, da imajo vsi občani, ki so jim pri srcu divje živali, v okviru lovske organizacije možnost lovskega udejstvovanja s fotografsko kamero.

Med prvimi si je razstavo ogledal in jo v spodbudo vsem članom mladega Kluba pohvalil predsednik LZS Lojze Briški.

Razstava je bila skrbno pripravljena.

Fotografije so učinkovale živo in skladno. Selektor fotografij Marjan Smerke, kandidat za mojstra fotografije, je pregledal več kakor 127 prispelih fotografij 21 avtorjev in izbral 86 fotografij, ki so po svoji izrazni moči obiskovalce zelo pritegnile.

Ob slikah nas je posebno presenetila raznolikost pristopa posameznih avtorjev, ki vsebinsko in tehnično različno obvladajo fotografsko področje: Ivan Mikec je predstavil tehnično izbrušene in vsebinsko umirjene slike. Tomaž Kočar je bil v svojih posnetkih vsebinsko izredno razgiban in bogat. Presenetljive so njegove podobe srečanj z živo naravo, ko mu tehnika fotografiranja služi le kot osnovni pripomoček. Janez Černač nas vedno znova preseneča. V njegovih fotografijah se zrcali brezhibno obvladovanje zahtevnega področja umetniške fotografije in hkrati tudi naraven dar opazovanja, ki je tako značilen za dobrega lovca. Njegove fotografije odlikujejo prizori, kjer žival ljubko stoji v ospredju ali se povsem na-

Nagrade za kolekcije fotografij

Zlata plaketa

Vojko Bizjak: Po lastnih stezah, Večerni prelet, Parček belk, Planinske kavke

Srebrna plaketa

Oskar Dolenc: Trop gamsov, V kraljestvu kozoroga, Sprelet – kanja, Ob robu gozda

Bronasta plaketa

Janez Černač: Let, Trije iz goščave, Na zalazu, Kanja

Zlata plaketa – zaščitena flora

Luka Pintar: Blagajev volčin, Kranjska lilija, Zlati koren, Lovorolistni volčin

Nagrade za posamezne fotografije

Zlata plaketa – Milenko Pegan: Svizci

Srebrna plaketa – Milan Ropret: Triglavski kozorog

Srebrna plaketa – Tomaž Kočar: Na paši

Bronasta plaketa – Mitja Žakelj: Mati

Bronasta plaketa – Ivo Božič: Kozica

Bronasta plaketa – Sandi Škerlavaj: Na paši

Razstava fotografij divjadi in zaščitene rastline »Diana 75«

Foto O. Dolenc

ravno skriva v okolju, pri tem pa vedno lahko razbereš čas, kraj in utrinek iz njenega življenja. Oskar Dolenc je s svojim smislom za kompozicijo in z odličnim obvladovanjem teorije predstavil nekaj slik, ki sodijo v sam vrh. S pravilnim izrezom in tehnično obdelavo je pomagal odkriti marsikatero prispelo fotografijo, ki bi sicer kot neustrezna obležala v arhivu.

Taka in podobna razmišljanja ter primerjave so najboljši dokaz, da je vsaka dobro organizirana razstava izraz dosežene stopnje obvladovanja zahtevnega fotografskega področja, hkrati pa mejnik, od koder vodi pot k novim uspehom. Posebno pozornost je že pred otvoritvijo razstave pritegnil razstavni katalog. Sodobno oblikovan in bogato opremljen s fotografijami registrira to prireditve in bo služil mnogim nadobudnim fotoamaterjem kot spodbuda za nadaljnje delo. Izkoriščamo priložnost in nekaj odličnih fotografij s te razstave objavljamo na posebni prilogi in na ovitku te številke Lovca.

Kako omejiti odstrel zajcev

Ciril Pogačar

Poljski zajec je bil še pred nedavnim v Sloveniji in Jugoslaviji najštevilnejša mala divjad izmed sesalcev. Kako razburljive so bile brakade, kako so zvonili goniči za hitrimi dolgouhci! Koliko je nepozabnih zgodb o čakanju zajcev v mesečnih nočeh pri kozolcih in lepih spominov na poljske love s psom ptičarjem!

Sedaj so lovi posameznih lovcev na zajca zelo omejeni ali celo ukinjeni. Dovoljeni so na splošno le skupinski lovi, a kljub temu je zajcev vse manj.

Na lovskih posvetih in »zadnjih pogonih« ugotavljamo razne krivice za tako stanje. Gotovo nismo zadeli v prazno, če trdimo, da imajo pri tem velik delež kemikalije v kmetijstvu, npr. arzenat in endrin, moderni način kmetovanja na monokulturah in z zgodnjimi košnjami, kosilnice in drugi poljedelski stroji, avtomobilske ceste in vse hitrejši in gostejši promet na njih, urbanizacija itd. Zajčji populaciji v škodo so tudi spremenjene vremenske razmere zadnjih desetletij, predvsem večje ohladitve s padavinami v pomladanskih mesecih. K zmanjšanju zajčje številčnosti pa smo pripomogli tudi lovci sami, saj nam je iz sklenjenega obroča redkokdaj popihal kak dolgouhec brez šibre v zadnjici ali trebuhu.

Zajčji rod je s svojim razmeroma hitrim razmnoževanjem dolga stoletja ključoval vsem nasprotnikom, med njimi tudi številnim mesojedim živalim, od volkov, lisic, kraguljev, vran in srak do potepuških psov in drugih. Veliki nasprotniki zajčje populacije so bile vedno, še zlasti pa dandanes, epidemične bolezni, da zajedalcev več vrst ne omenjam. Dejstvo je vendarle, da se je zajčji rod obdržal do danes. A kaj mu prinaša bodočnost?

Lovcem, ki se trkamo na prsi, da smo ljubitelji in varuhi divjadi, pač to ne sme biti vseeno. Ponekod smo s samoupravnimi dogovori dosegli prepoved uporabe zelo strupenih preparatov na odprtih

zemljiščih in kmetovalci so tudi začeli opremljati poljedelske stroje s plašilnimi napravami, npr. kosilnice z zvonci ali verigami.

Omejili smo odstrel in skrajšali lovno dobo. Spoštujemo in izvajamo sklep občnega zbora LZS iz leta 1973, da je dovoljen lov na poljskega zajca le od 15. oktobra do 31. decembra in da odstrel v dobrih predelih ne sme biti večji od polovice pomladanskega staleža, v slabših predelih pa ne večji od četrte pomladanske številke. Nekatere lovske organizacije so pri tem storile še korak naprej in odstrel zmanjšale še bolj oziroma ponekod zajca popolnoma zaščitile. Končno je zmagalo pametno načelo, da je bolje in ceneje zajca v lovišču varovati, kakor pa ga za drag denar kupovati in spuščati. Poleg tega je pa še veliko vprašanje, če se izpuščanje zajcev sploh obnese. Tudi v Lovcu smo brali o poizkusih na Poljskem, ki se niso obnesli. Sicer nam pa po izkušnje ni treba hoditi čez državno mejo! Prisluhnimo le našim lovcem, kaj sodijo. Na splošno negativne iz-

jave! Naj ob tej priložnosti spomnim na članek pokojnega dr. Jožeta Ranta, ki je v Lovcu prvi nastopil proti izpuščanju zajcev v naša lovišča in se zavzel za učinkovitejšo, in za žep našega lovca neobčutno, večjo zaščito te divjadi.

Kaj naj za zaščito poljskega zajca lovci še storimo? Mar nismo poskusili vse, kar je v naši moči?

Seveda nismo!

Pri tem naj se oprem na ugotovitve, da je življenjski prostor poljskega zajca razmeroma majhen, ne presega kvadratnega kilometra. Že dolgo pa prakticiramo po naših lovskih družinah tako, da v enem revirju zajca zaščitimo, v drugih predelih pa odstrelimo planirano število. Tako lovišče v nekaterih delih skoraj izpraznimo, kamor se dolgouhci iz rezervata, z ozirom na način zajčjega življenja, ne bodo razširili. V takem primeru nam torej ne preostane drugega, da zajce kupimo in jih izpustimo v izpraznjene revirje. A izkušnje dokazujejo, da se naseljeni zajci neradi sprijaznijo z novim življenjskim prostorom. Radi zapustijo od člo-

Mojster v hitrosti in skoku v daljino

Foto C. Pogačar

veka dodeljeni jim predel in domotožje jih žene, da gredo iskat svoj izgubljeni domači kraj, ki pa ga zaradi prevelike oddaljenosti ne najdejo in se zatečejo kdovekam, oziroma poginejo. Poleg vseh tegob in stresov, ki jih zajci doživijo pri odlovu in prevozu, je tu še zima (žive zajce lovijo pozimi!), ki niti ni naklonjena zajcu z domovinsko pravico od rojstva v lovišču. K zaščiti in ne h kupovanju živih zajcev nas sili tudi račun. Zajce smo kupovali po 300 in več novih dinarjev, odstreljevali pa npr. po 20 dinarjev. Po taki ceni je uplenjeni zajec petnajstkrat manj vreden kakor živ. To pa ne more biti res. Če inozemec plača pri nas za uplenjenega zajca najmanj 260 din (v devizah), zakaj ne bi tudi naš lovec zanj plačal toliko, kolikor da zanj Lovska zadruga ali Perutnina. Srnjad, ki je dovolj številna po naših loviščih, odstopamo skoraj po vseh lovskih družinah članom po dnevni ceni, zajce pa, ki so vedno redkejši, pa dajemo članom za simbolično ceno oziroma skoraj zastanj. Ne povsod, a mnogokje! Se razume, da potem lovec zajca večkrat rad nese z lova!

Vem, da mi bodo nekateri ugovarjali, češ saj je zajcev dovolj in da se je njihov stalež v zadnjih dveh letih tako zelo popravil, da je jadikovanje zaradi upadanja njihove številčnosti neutemeljeno. Toda, tovariši, pozabili ste na zadnji izredno mili zimi, ki sta brez naših zaslug pomagali zajčjemu rodu, da se je nekoliko opomogel.

In kakšno napako delamo še kar naprej? Zopet ne povsod, a mnogokje! V začetku lovskega leta, ko niti ne vemo, kakšna bosta pomlad in poletje, že sestavimo plan odstrela. Vreme čez leto je pa za zajčji stalež odločilno. Zato bi morali povsod odstrel planirati šele pred lovno sezono na osnovi poletnega staleža. To je posebno važno pri zajcu, ki je vsekakor na šibkih nogah. Z ozirom na že nave-

deno ugotovitev o razmeroma majhnem zajčjem arealu bi bilo treba odstrel planirati po tako imenovanih mikrolokacijah, po predelih, ki so navadno manjši od revirja. Kakor hitro bi bil odstrel v mikrolokaciji dosežen, bi seveda morali tam z odstrelom nehati. Za odstrel srnjadi, gamsov in jelenjadi izdajajo skoraj vse lovske družine svojim članom odstrelne dovolilnice. Glede zajcev pa sprejmemo odstrelni plan in potem – ne povsod, pač pa mnogokje – kdor jih položi več na dlako, jih pač položi. Ne mislim, da bi tudi za odstrel zajcev izdajali članom LD dovolilnice, toda zajec je postal v številnih naših loviščih že tako redka divjad, da bi morali določiti, koliko zajcev sme upleniti posamezen član v lovni sezoni. Vem, da bo kdo vprašal: »Ali naj potem tisti, ki je uplenil že npr. dovoljena dva zajca, na stojšću

samo gleda mimo bežečega dolgo uhca?« Da, samo gleda naj ga in posluša zvonjenje goničev! Tudi to je lov, ne zgolj streljanje! Zajec, ki mu bo strelec moral prizanesti, bo morda pritekel do lovca, ki še ni uplenil zajca. Toda tudi nič zato, če se bo rešil in ostal za prihodnje leto! Še bolje, eden več za razplod! Na ta način bi tudi goniči imeli več možnosti za daljšo gonjo in bi se usposabljali za kar najboljše pse. Manj bi bilo tudi streljanja zajcev na vsako daljavo in zato manj zastrelitev. Če večino odstrela opravi četrtnina ali polovica članov, ko mnogi nimajo niti priložnosti, da bi zajca na pogonu videli, ne moremo govoriti o tovariskem izvajanju lova.

Z ozirom na vse večjo redkost poljskega zajca menim, da je treba lov na to divjad v družinskih poslovnih strožje opredeliti in predpisati tudi sankcije.

Na jelena

(Odlomek iz knjige Ugaslo ognjišče)

Tone Svetina

V dolgem toplem poletju je Florjan spoznal dobroto gozda. Toda to je bil le eden od čarov samote, ki mu je bila vse bolj pri srcu. Jesen pa mu je prinašala nova doživetja.

Nagle ohladitve z meglo, dežjem in snegom v višjih predelih, ki je kmalu skopnel, in podoba gozda se je povsem spremenila. Listje je orumenelo. V sončni luči se je prelivalo v tisočeri barvnih niansah mretja. Spremembe je opazil tudi pri vedenju živali. Ptičje jate so letele na jug. Ponoči je večkrat poslušal njihove vznemirljive klice in vršanje peruti, ki so rezale zrak. Sem in tja pa se je kakšna jata v velikem gozdu na svoji daljni poti

odpočivala. Gozdne živali so se odebelile in skoraj ves dan so bile na paši. Planine so onemele, ni slišal kravjih zvoncev in ne pastirskih krikov. Živina je odšla v dolino in koče na planinah so se zaprle.

Zdaj, ko ni bilo ljudi, so postali gozdovi resnično samotni. V vijoličaste mračine je zadonel mogočen glas, kakršnega je Florjan zaslišal prvič v življenju.

Rukali so jeleni. Po vsem gozdu je odmevalo njihovo neukročeno tuljenje, izraz moči, ki išče tekmeča, da se spopade z njim za pravico ljubezni.

Aua – aua – aua – aua.

To je bil glas, ki pretrse do dna

vsakega lovca. Vanj vnese nemir in temno željo po krvi. Tudi Florjan je bil ves iz sebe. Na nič drugega ni mislil kot na jelene. Vzel je puško in šel za glasom. Kot senca se je tihotapil od drevesa k drevesu, s pobočja na pobočje, vedno bolj v globino gozdov ga je vlekel čarobni glas bojevnikov, ki so se skušali, kdo bo prvi v tropu košut.

Nekaj dni in noči je izgubil, preden se je naučil, kako je treba zalezovati jelene. Največkrat so ga dobile v nos košute in ves trop se je umaknil daleč stran, kjer je šele čez dolgo časa nadaljeval s svatovskimi obredi.

Njegova vztrajnost je bila končno le nagrajena. Sonce se je že nižalo in zadnja svetloba je šinila v greben, porasel z bukvijo, ko je zaslišal mogočno rjojenje tik pred seboj. Samo pritisnil se je k drevesu in čakal. Jelen je prihajal vse bliže. Naposled ga je zagledal na robu grebena, kako z dvignjeno glavo in mogočnim rogovjem, položenim na hrbet, izzivajoče kliče. Veter je pihal naravnost k Florjanu, zato ga žival ni čutila. Prišla je povsem na plano.

Florjan je bil miren lovec. Toda jelena je imel prvič pred seboj, zato mu je zadrhtela roka, ko je pomeril. Rezek pok je presekla glas na njegovem vrhuncu. Jelen se je vzpel na zadnji nogi, kot bi hotel pobegniti v nebo. Zemlja pa ga je treščila k tlom.

Preden pa je lovec mogel premenjati naboj in spet pomeriti, se je jelen dvignil in izginil presenečenemu Florjanu izpred oči. Obstal je kot vkopan in poslušal lomastenje in treskanje rogov po goščavju.

Lok grebena je onemel, zlokobna tišina mu je zvenela v ušesih, v vrhove smrek, ki so bile kot sulice, pa so že legale večerne sence. Počasi se je vzpenjal na nastrel. Polnila ga je votla praznina, žalost in razočaranje. Na tihem je upal, da bo za grebenom jelena zagledal na

Tone Svetina po lovu

Letos 15. novembra je praznoval svojo 50-letnico. Rojen je bil na Bledu kot sin lovskega čuvaja. Nižjo gimnazijo je obiskoval v Kranju, po vojni pa je dokončal srednjo ekonomsko in partijsko šolo pri CK KPS. Med vojno leta 1943 so ga Nemci mobilizirali, a je iz Münchna kmalu pobegnil v partizane. Do konca vojne je bil v Prešernovi brigadi in Jurišnem bataljonu XXXI. divizije. Bil je dvakrat ranjen. Je rezervni major.

Pisati je začel l. 1950. Črtice z vojnimi in lovskimi motivi je objavljaval v raznih revijah. Leta 1957 je izšlo prvo njegovo večje delo, povest Lovčeva hči, ki je objavljena tudi v Lovcu, letnika LV in LVI. Isto leto je dobil I. nagrado Lovske zveze Slovenije za novelo Špikova sled. Leta 1963 je izšla zbirka njegovih novel Orlovo gnezdo. Za epsko trilogijo Ukana je prejel I. Kajuhovo nagrado za leto 1963, v letu 1970 pa tudi Prešernovo nagrado Gorenjske in v naslednjih letih nagrado Prešernovega sklada SRS, nagrado vstaje slovenskega naroda, plaketo JLA ter plaketo varnosti SRS.

Leta 1970 je izdal kratko kroniko NOB v bohinjski in blejski kotlini Rdeči sneg Triglava in leta 1971 zbirko esejev O boju, porazih in zmagi.

Leta 1973 je izšel biografski roman Stena, o Jožu Čopu in drugih alpinistih. Leta 1974 pa je Prešernova družba izdala roman Ugaslo ognjišče, katerega odlomek tokrat objavljamo. Tri Svetinova dela so prevedena v več tujih jezikov.

Leta 1972 je izšla monografija njegovih skulptur Poezija upora; tovariš Tone se namreč od leta 1960 ukvarja tudi s kiparstvom, z varjenjem skulptur iz železa, predvsem iz granatnih drobcov in orožja. Po naših vaseh in stelih stoji že nad deset spomenikov, ki so delo njegovih rok. Samostojne razstave Svetinovih del so bile v mnogih krajih, od Bleda do Beograda.

Tovariš Tone je lovec z dušo in srcem in velik ljubitelj narave. Je član izvršnega odbora LZS in glavni urednik Lovca. Lovska Zveza Slovenije ga je odlikovala z redom za lovske zasluge II. in I. stopnje ter mu podelila plaketo revije Lovec I. stopnje.

Ob njegovem jubileju mu sodelavci, njegovi številni prijatelji in znanci iskreno čestitamo in želimo še veliko let prožno pisateljsko pero, večjo kiparsko roko in bistro lovsko oko!

C. F.

tleh. Toda, ni ga bilo. Zdaj je gledal vanj občutek krivde, da je prehitro streljal. Imel je izjemen položaj. Lahko bi naslonil puško na štor ali pa bi se pritisnil k deblu, pa je streljal prosto, kar s kolena. Mnogo srnjakov je padlo, zato je tako zaupal vase in v svojo puško. Jezilo ga je, ker si ni niti zapomnil tega, kje je jelen stal. Nekaj časa

je hodil sem in tja po grebenu, preden je prišel do škrapljaste skale, ki mu je ostala v spominu. Padel je na kolena in tipal po suhem listju. Končno je njegova trda dlan zatipala mokroto. Roke so bile krvave. Kri je bila svetlo rdeča in ni je bilo veliko. Malo dlje, že ko se je svet prelomil, je curek krvi obarval sivo bukovo lubje.

Tone Svetina o romanu:

»Roman Ugaslo ognjišče je nastal iz istoimenske novele v zbirki Orlovo gnezdo. Življenje skrivača Florjana, enega zadnjih samotarjev v triglavske predgorju, ki so ga v blejski kotlini klicali Svedrar, me je neustavljivo vabilo k literarni upodobitvi.

Osnovna zgodba je razpeta v surov čas od začetka prve do druge svetovne vojne. Kriza pred prvo vojno požene Florjanovega očeta v Ameriko, kjer se za njim izgubi vsaka sled. Umre mu še mati, tako ostane sam. Usmili se ga vaški kovač, pri katerem se izuči obrti in ta ga navadi tudi lova. Nedovoljena ljubezen z domačo hčerko je vzrok, da ga kovačeva žena spodi od hiše. Klati se po Nemčiji in se vrne ves razočaran v domače kraje.

Leta 1914 ga pokličejo v vojsko, doživi rusko, potem pa še laško fronto. Florjana po krivem obdolžijo kraje, ga obesijo za roke in pretepejo. Na fronti ga stotnik zaloti, ko ne strelja na sovražnika. Da ga privezati na kol med žične ovire na bojišču. Po naključju ostane živ. Florjan, ki se mu je ubijanje uprlo, se ne maščuje, temveč pobegne.

Zateče se v samotne gozdove Jelo-vice, kjer je svoj čas drvaril. V njih najde zavetje, svoj svet, in v njih ostane, od konca prve pa vse do začetka druge svetovne vojne. Sreča se s partizani in z njimi začne sodelovati, dokler ga Nemci ne ubijejo.

Ugaslo ognjišče je na videz lovski roman, saj opisuje lepoto narave, lov in človekovo srečo v samoti, čeprav je življenje v gozdu trdo, surovo in nevarno.

V bistvu pa roman zastavlja vprašanje: Ali se posameznik lahko umakne izkoriščevalski kapitalistični družbi, nasilju, ki je porodilo svetovni vojni? Zgodba o Florjanu odgovarja, da ne. Živimo v času, ko se ni moč umakniti. Ni tako velikega gozda in ne tako visoke gore, kamor nasilje ne bi prišlo za teboj! Zato se je z nasiljem treba spopasti, bolje prej kakor slej! Tudi Florjan je na koncu spoznal, da se je za novega človeka in drugačno družbo treba boriti, vsak dan in vsako uro znova!

Florjanovo življenje pa kaže, da je človek lahko srečen tudi, če ni bogat. Saj so najlepše stvari na svetu za-stonj! Človek, ki se odtrga od narave, se odtuji tudi samemu sebi!

Ker smo lovci skoraj vsi, eden manj drugi bolj, nagnjeni k samoti in samotarjenju, bo vsakdo ob Florjanovi zgodbi, ki govori predvsem o tem, kako si posameznik sam zdravi rano, lahko pisal tudi svojo zgodbo.«

Zavel je nočnik, z drevja se je usipalo šelesteče listje. Noč je prihajala naglo. Zaman je preiskal vso okolico, o jelenu ni bilo ne duha ne sluha. Zavoljo teme je moral opustiti iskanje in se vrniti v koč.

Mučni občutek ga ni zapustil. Ob-lečen in obut se je vlegel na po-grad. Ni mogel zaspati. Predstav-ljal si je, kako jelen lomasti naprej z žgočo bolečino v prsih, stran od mesta, kjer se je srečal s smrtjo. Kdove kako dolgo se bo umikal, dokler se gozd ne bo popolnoma umiril... potem bo padel, se spet pobral in šel naprej... Iskal bo goščavo, v kateri bo v miru umrl...

Šele proti jutru je zaspal. V spanju pa ga je tlačila mōra. Nekajkrat je kriknil v sanjah v občutku, da mu telo hromi in si ne more prav nič pomagati. Zbudil se je, ko se je dan rahlo zarisal na oknih. Vzel je puško in ne da bi kaj pojedel, se je vrnil na nastrel. Z nezmotljivim občutkom za prostor je kmalu našel greben in jelenove sledove. Niže, kjer zvečer ni videl ničesar, so bili močnejši sledovi krvi in bele skale so bile obarvane z rdečimi madeži.

Z nagonom psa krvosledca se je ves vznemirjen odpravil za krvavi-mi znaki. Jelen se je spustil z gre-bena v kotlino. Po robu, kjer je bilo pobočje prepreženo z belim, spranim skalovjem, so ga vodile debele krvave kaplje. V mešanem gozdu, kjer je tla pokrivala odeja odpad-lega listja, pa se je kri stopila z drugimi barvami. Njegovo napre-dovanje je postalo zamudno. Spet ga je trpila skrb, da bo jelena izgubil. Sled je vodil v goščavje mladega smrečja, kjer se je po-vsem izgubil. Zabredel je v težko prehodno zelenilo, ki je s svojimi do tal segajočimi vejami onemogo-čilo, da bi še nadalje sledil zastrel-jeno žival.

Dve dolgi uri sta minili, ko je ta pas gozda prehodil po dolgemu in počez, ne da bi ga razveselila ena sama kaplja krvi. Obupaval je. Da,

če bi imel psa krvosledca... a kaj, ko ga nima... Kovačev Tacek je dobil vsakega obstreljenega srnja-ka ali gamsa... Končno pa ima čas... Tudi če zamudi dva dni, ne bo odnehal.

Znova je zakolovratil v goščavo in z rokami tipal po smrečju. Na nje-nem skrajnem robu je končno prijel vejo, s katero mu je ostalo na ro-kah nekaj krvavih madežev. Samo nekaj korakov od tam, kjer je že hodil, je v kotanji našel ležišče in na njem veliko lužo temne, strjene krvi. Zdaj je bil boljše volje. Vedel je, da se je jelen semkaj zatekel umreti, toda on ga je z lomastenjem dvignil in zdaj bo šel jelen naprej, dokler mu ne bo zmanjkalo moči.

Spet je pomislil, da ga je izgubil po svoji neumnosti, ker je šel pre-hitro za njim.

Pred davnimi leti je obstrelil kovač gamsa v prednjo nogo. Cela dva dni sta hodila za njim. Vlekel ju je čez gore! K sreči je bil sneg... zdaj pa, žal, snega ni in kdove kako se bo to zasledovanje iz-teklo...

Za goščavo se je jelenu ob premi-kanju rana ponovno odprla. Toda sedaj so se odcejale drobne kaplje krvi. Minile so še tri ure, preden je Florjan prišel do prastarega goz-da, v katerem je bil prepričan, da bo jelen spet legel. To je bil divji svet, kotanjast in preprežen z raz-pokanim skalovjem in ostanki od vetrov podrtega drevja. Žalost je dihala iz previhrane samote. Zdaj se je Florjan premikal tiho kot sen-ca. Veter mu je mrzlo bril v oro-šeno čelo, kar mu je pomagalo, da ga ranjena žival ni dobila v nos.

Jelenu se je priplazil na dvajset korakov. Zagledal ga je, kako leži pod veliko skalo. Mogočno rogov-je štirinajsteraka je bilo nagnjeno k tlom. Preden je Florjan dvignil puško, ga je jelen začutil in vstal. Srečala sta se z očmi.

Se bo mar pognal vanj, ker je imel za hrbtom nekaj metrov visoko skalno pregrado, na obeh straneh pa pregosto drevje...

Preden pa se je žival odločila za beg ali napad, je jeknila puška. Zadeta v vrat se je sesedla na okrvavljeno ležišče.

Florjan se je oddahnil in s počasnim korakom prišel do jelena. Sedel je na skalo ob njem in gledal, kako iz rane na vratu, kjer je krogla prebila žilo odvodnico, bruha kri in teče po rjavem kožuhu na belo skalo. Žival ni bila mrtva, čeprav se ni mogla premakniti. Z vsakim vdihom zraka je bruhala kri. Velike oči so začudeno strmele mimo njega skozi golo vejevje skrivenčenih bukev proti oblakom, ki so se v sunkih vetra razblinjali nad velikim gozdom. V njih je ugašal lesk popoldanskega sonca, dokler niso osteklenele...

Smrt je Florjana vedno prizadela in napolnila s strahom in občutkom, da bo slej ali prej prišel čas, ko bo tudi on tako umiral in lovil zadnje vdihljaje zraka... In kaj bo potem? Plen zemlje bo, tudi v njegovem mesu bodo gomazeli ostudni črvi, dokler ne bodo ostale gole kosti in duh se mu bo razblinil kot jutranja megla nad močvirjem v nič ali kaj? Ne, o tem ne bo razmišljal, zdaj mora živeti...

Jelen mu bo pomagal s svojim mesom prebiti zimo v gozdovih, zato mora misliti praktično, kaj naj z njim napravi.

Odlomil je smrekov vršiček in dal kralju gozdov zadnji grizljaj. Sebi pa vejico za klobuk. Pokleknil je k jelenu in mu z rokami otipal močno, težko rogovje kronskega štirinajsteraka, tako razvejano, kot je on lahko stegnil roki.

Zahajajoče sonce je obviselo v vejah. Molče se je zahvalil gozdu, da mu je poklonil to izredno žival. Potem se je lotil iztrebljanja.

Ko se je naslednje jutro vrnil, je bil gozd poln vznemirjenega čivkanja. Ptičji grabežljivci so se prepirali za plen, od črevesja pa sta prhnili lisici.

Pot mu je lil z obraza, preden je jelena izkožil in ga razsekal na kose. Cela dva dneva je porabil,

preden je znosil meso do bajte in naprej do zmrzovališča v breznu. Z mesom je bil sedaj preskrbljen in laže bo čakal, če bi ga presenetila zgodnja zima. Veliko kožo pa je napel po podstrešju v bajti, z namenom, da jo bo poleti za silo ustrojil. Kovač mu bo dal galun in

vse drugo, kar potrebuje za stroje-nje.

Okuhal je tudi lobanjo. Še dva dni se je zamudil, preden jo je očistil. Rogovje je nabil na steno nad ležiščem, da ga bo v zimskih dneh lahko vsak dan gledal in se spominjal nepozabnega lova.

Iz jugoslovanskih republik in pokrajin

MEDNARODNI LOVSKI SEJEM

V Novem Sadu je bil od 27. 9. do 5. 10. – šesti po vrsti – Mednarodni sejem opreme za lov, ribolov, šport in turizem. Vzoredno z njim je bil v Novem Sadu tudi Mednarodni jesenski novosadski sejem. Oba sejma je odprl podpredsednik zveznega izvršnega sveta Berislav Šefer.

Letošnji sejem je bil sicer po obsegu in številu razstavljalcev nekoliko manjši od prejšnjih, a je bil klub temu pomembna gospodarska manifestacija v evropskem merilu. Obisk pa je bil po številu obiskovalcev večji kakor prejšnja leta. Sejem je obiskal tudi sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ Stane Dolanc in si posebno pozorno ogledal modele novih lovske puške »Crvene zastave«.

Brez ozira na to, da na letošnjem sejmu ni bilo nekaterih inozemskih razstavljalcev, so obiskovalci lahko videli več novih izdelkov kakor prejšnja leta. Zavodi »Crvena zastava« – Kragujevac so razstavile tudi en izboljšan in tri nove modele lovskega orožja: bokarico domače konstrukcije, lovska karabina, kal. .222 Remington in .223 Remington, ter modernizirano brezpetelinko. Na posvetovanju o lovske orožju v Novem Sadu je bilo slišati, da se je »Crvena zastava« predstavila kot član skupine najboljših svetovnih proizvajalcev lovskega orožja. Bokarica, kal. 12 in

20, naj bi se pojavila v prodaji v začetku leta 1977, lovska karabina nekoliko kasneje, izboljšana brezpetelinka pa že v začetku leta 1976.

– elf –

PETI MEDNARODNI FILMSKI FESTIVAL »LOV IN RIBOLOV«

V Novem Sadu, mestu heroju, je bil od 27. 9. do 5. 10. letos že petič po vrsti filmski festival, v okviru Mednarodnega sejma opreme za lov, ribolov, šport in turizem.

Nad 30 držav je prijavilo okoli 100 filmov in že po tem lahko zaključimo, da si je festival v mednarodnem merilu pridobil ugled in veljavo. Organizacija takega festivala je zelo zahtevna in v Jugoslaviji imamo z njim priložnost, da se seznanimo s sodobnimi filmskimi stvaritvami, ki so blizu lovske tematiki. Značilno za letošnji filmski festival je bilo, da je močno upadlo število filmov s povsem lovsko tematiko in da se ustvarjalci lotevajo predvsem širših aktualnih problemov, povezanih z naravo nasploh. Zato uradni naslov festivala dejansko več ne ustreza njegovi vsebini. Vsi prikazani filmi so bili za lovce-ljubitelje narave dovolj zanimivi, vendar so skoraj vsi na ravni poljudnoizobraževalnih oddaj RTV, ki le redko obravnavajo sodobne

probleme varstva in gojitve divjadi ter lova.

Avstralci so npr. predstavili odlične filme o lovu na krokodile in njih gojitvi, o kengurujih in kljunaših. Vendar nam filmi ne nudijo kaj več kot informacijo o teh avstralskih divjih živalih. Angleži so predstavili klasičen lovski film Džoroksov konec, v katerem stotina psov in nekaj deset poškrobljenih jahačev lovi lisico (parforsni lov). Rusi so prikazali prisrčen film Komu je potreben Vaska, ki poskuša odgovoriti na vprašanje, zakaj ljudje ne gujemo živali in z njimi vzdržujemo prijateljstvo. Američani so zavrteli film, ki se je lotil zapletene teme, ali so lovci gojitelji v naravi danes še potrebni. Našteli bi lahko še več bolj ali manj dobrih filmov, vendar so vsi za nas praktično neuporabni, ker niso posneti na 16 mm trak.

Filmski festival je lepo prikazal, da so tudi strogo tematski filmi sestavni del kulture nekega naroda in da te kulture ni moč enostavno prenašati ali uvažati. Na nas samih je, da ustvarjamo dobre domače filme in da z njimi vzgajamo, izobražujemo in oblikujemo odnos našega človeka do divjih živali.

S. B.

PLAŠILNE NAPRAVE NA KOMBAINIH

Pred letošnjo žetvijo se je beograjsko lovsko društvo dogovorilo s Kmetijskim kombinatom »Beograd«, da bodo vsi kombaini te velike delovne organizacije opremljeni s plašilnimi napravami za divjad. Vsi delavci pri žetvi se bodo tudi osebno prizadevali, da bi na divjadi povzročili čim manj škode.

To pomeni, da so s to akcijo beograjski lovci in kmetovalci zajeli novih 35 000 ha pšeničnih in ječmenovih njiv, kolikor jih ima Kme-

tijski kombinat »Beograd«, in da naj bi bilo s plašilnimi napravami opremljenih vseh 375 kombajnov tega velikega kombinata, imenovanega tudi »največja tovarna hrane v deželi«. Tako naj bi bila letos zaščitena predvsem valeča divjad, njena gnezda in mladiči skupno na več kakor 100 000 ha žitnih polj Srbije in Vojvodine. Lani so bili pri žetvi opremljeni kombaini s plašilnimi napravami na 50 000 ha žitnih polj Vojvodine. Letos pa so na ta način v Vojvodini zavarovali še dodatnih 20 000 ha.

Srbski lovci bodo prihodnje leto akcijo opremljanja kombajnov in drugih žetvenih strojev s plašilnimi napravami razširili tudi v notranjost Srbije. Posnemanja vredno!

-elf-

RIŽOTA S KOBILARJI

Avgusta letos sva z ženo taborila ob čudovitem arboretumu Trsteno nad morjem malo nad Dubrovnikom. Vsako jutro naju je razveseljevalo veselo petje kobilarjev po močnem drevju, prav okrog šotora.

V nedeljo, 10. avgusta, ob šestih zjutraj, pa se je med njihovo prijazno žvižganje vmešal glasen pok: šibrenica, takoj sem vedel! To se je od časa do časa ponavljalo. Le kaj preganjajo, podgane ka-li? Mogoče nočni čuvaj? A ta nosi mavzerico!

Okrog desete priteče k nama znaneec, ljubljanski študent medicine J. M., ves razburjen: »Pomislite, profesor, kobilarje streljajo! Videl sem strelca, enega je nesel v levič, v desnici pa polno torbo. Ko sem ga vprašal, čemu mu bodo tako lepe ptice, je možakar začuden rekel, za risoto, pa i manje od vuge ptice su dobre'...«

Naslednjega jutra »vse tiho je bilo«, le od daleč sem čul še dve vugi, najinih okrog šotora ni bilo več nobene. Besen sem bil, da bi

najraje odšel. Spraševal sem ljudi, tudi predstavnike oblasti, kdo to počne in kako da je tako barbarstvo v Jugoslaviji še mogoče. Vsi so vedeli, kdo je bil, a povedali niso, češ »kad ga prijaviš, stvorio si si dušmanina, a kažnjen ionako neće biti«. In še so pridali, da pa je črnega kosa treba pobijati, ker da dela škodo po vinogradih. Res, kosov nisva videla, niti enega.

Vprašujem se, v čem smo tam doli boljši od Lahov onstran Jadrana? So mar stoletja povezani »dubrovačke« kulture z deželo onstran morja stvarila tudi pri nas znano tovrstno romansko visoko »kulturo«, ki uboge ptice pevke ob selitvi dvakrat letno pobija na vse načine, pred nosom vsej kulturni Evropi, pri tem ko jih ona goji in varuje na vse načine. Sicer pa isto počno Španci, Francozi, celo Valonci v imenitni Belgiji. Dokaz več, da je romanska kultura le površinska, pod njo pa tiči znana njihova krutost. Naše poromanjence tam doli bi se pa menda že dalo odvaditi rižote s pticami pevkami, ni vrag, zlasti ker dobro stoje gospodarsko. A kdo bo to storil, kdo??

France Avčin

AKCIJA ZA NAMEŠČANJE PTIČJIH VALILNIC NA HRVATSKEM

Letos sta Republiški zavod za varstvo narave v Zagrebu in Lovska zveza Hrvatske začela z veliko akcijo za izdelovanje in nameščanje ptičjih valilnic. Akcijo sta podprla tudi SZDL Hrvatske in Svet za varstvo in izboljšavo človekovega okolja. Vanjo pa so se skupaj z lovskimi društvi vključili tudi občinski sveti ljudske tehnike, gozdna gospodarstva, planinska društva in vse šole.

To akcijo utemeljujejo s tem, da ptiči duplarji, ki so za kmetijstvo in gozdarstvo izredno koristni, nimajo več takšnih pogojev za gnez-

denje kakor nekoč. Moderni posegi v kmetijstvu in gozdarstvu so odstranili votlo drevje, v katerem ptiči duplarji gnezdijo. Pticam je treba vrniti oziroma nadomestiti gnezdišča.

Glasilo Lovske zveze Hrvatske, Lovački vjesnik, avgust-september 1975, v utemeljevanju te akcije med drugim piše: »Izmed duplarjev je sinica najkoristnejša ptica. Tehta 12 g, prav toliko, kolikor 2000 jajčec smrekovega prelca. Ugotovljeno je, da 1000 gosenic smrekovega prelca more povsem ogoliti odraslo smreko. Ena sinica pa potrebuje na dan toliko hrane, kolikor tehta. Torej ni treba posebej poudarjati, kolikšno korist napravi le ena sinica v svojem življenju.

V naprednih deželah se vedno bolj zavzemajo za naradni način boja proti škodljivcem, ker so kemijska sredstva dvorezni nož, saj uničujejo poleg škodljivih žuželk tudi koristno živalstvo. Insekticidi ubijajo žuželke neposredno, pri vretenčarjih (ribe, ptice, sesavci) pa se zle posledice pokažejo kasneje. Tako npr. insekticidi na bazi DDT pri ujedah povzročajo sterilnost oz. pogin mladičev, če sploh znesejo jajca in valijo. Insekticidi se stalno kopičijo v organizmih ljudi, živali, v tleh, potokih, rekah itd.»

V omenjeni hrvatski lovski reviji so tudi navodila s skicami za izdelovanje ptičjih valilnic.

Akcijo za izdelovanje in nameščanje ptičjih valilnic na Hrvatskem bi bilo treba posnemati tudi v Sloveniji! Sicer smo (pred časom) pri nas o tem že veliko rekli in napisali. A vse kaže, da je ostalo bolj pri črkah in besedah. Naj spomnim le na več ali manj pozabljene sklepe, priporočila ipd.:

Marca 1958 se je pri Lovski zvezi Slovenije osnoval tako imenovani Osrednji odbor za zaščito ptic pevk. In tisto leto so lovci na več kakor sto občnih zborih lovskih družin in skoraj vseh občnih zborih okrajnih lovskih zvez razprav-

Ptičja krmilnica – kašipot v Gorskem kotarju

Foto A. Frković

ljali in sprejemali sklepe v zvezi z zaščito koristnih ptic pevk. Naj navedem samo sklep Okrajne LZ Gorica, s katerim je bil vsak član lovske organizacije te zveze zadolžen, da še v istem letu izdela in namesti vsaj po eno valilnico na vrtu ali v gozdu. – Če je bil ta in njemu podobni sklepi izvršen oz. izvršeni, je drugo vprašanje. Vsekakor je bilo nekaj uspeha. Veliko je že, da so lovci o tem razpravljali. Menim, da bi bilo treba to akcijo obnoviti. Kjer po lovskih družinah obstajajo enote varstva narave – Gorska straža, naj bi le te vodile to akcijo. Načrti in navodila za izdelovanje ter nameščanje valilnic so v Lovcu, št. 6. – september 1958 in v Slovenskem lovskem priročniku 1971 in 1974, stran 513 oziroma 611.

Okvirni učni načrt za 4. razred osnovnih šol je npr. še leta 1956 predpisoval v prirodoslovju tudi obravnavo valilnic. Svet za prosveto in kulturo LRS je pa v svojem biltenu »Objave« maja 1956 priporočil vsem šolskim vodstvom izdelovanje in nameščanje ptičjih valilnic in krmilnic. – Ali v šolah obravnavanje te snovi sedaj ni več predpisano in ali priporočilo o izdelovanju valilnic tudi ne velja več? Kajti že dolgo nisem slišal za šolo, kjer bi učenci izdelovali tudi valilnice in krmilnice. Menim, da bi bilo takšno priporočilo in seveda izvajanje le-tega sedaj še bolj potrebno kakor pred 20 leti, ko so bili življenjski pogoji za ptice precej boljši kakor dandanes.

France Cvenkel

Jubilanti

Peter Hrastelj, starešina LD Rečica pri Laškem, je 1. 12. letos praznoval svojo 70-letnico.

Naš jubilar je velik ljubitelj narave in divjadi že od mladih nog, kasneje pa zlasti aktiven delavec v lovski organizaciji in tudi v družbenem dogajanju kraja. Domala vsa slovenska javnost ga na videz pozna z lanskoletnih televizijskih reklam za laško pivo »Zlatorog«. Kakšna je bila pri tem njegova vloga, je že pojasnilo naše glasilo v letošnji oktobrski številki med šaljivimi.

Sedemdeset let prehojene poti ni malo, še posebno, ker mu v življenju nihče ni prizanašal. Vedno je stopal pogumno in ponosno svojo pot, polno bridkih in tudi veselih ur. Svojemu veselemu značaju se mora zahvaliti, da mu je večkrat sveto sonce, ko sta padala dež in toča.

Vsi njegovi lovski tovariši, še posebno sodelavci in člani lovske družine, mu želimo še naprej veliko trdnega zdravja in dobre volje. Kreпка smo mu stisnili roko in mu zaželeli dober pogled na zadnjem pogonu prav na njegov sedemdeseti rojstni dan.

V imenu lovskih prijateljev
Jože Kuntarič

Peter Hrastelj

Franc Turk – 70 let

Jubilant je znan lovec in družbenopolitični delavec Dragarske doline. Rojen je bil 5. 3. 1905 v vasi Lazec – občina Kočevje. Postal je kmetovalec, a izučil se je tudi v trgovski in gostinski stroki. Že v mladih letih se je posvetil tudi lovstvu; v zakupu je imel majhen del lovišča k. o. Draga.

Organizirano je začel delovati v OF že v letu 1941, a zato je moral okusiti trpljenje koncentracijskih taborišč. Po italijanski kapitulaciji se je vrnil iz internacije in vstopil v NOV. Po vojni se je zaposlil pri gozdni upravi Podpreska, kasneje pa pri KZ Draga kot odkupovalec lesa. Nazadnje je služboval pri podjetju Brest – Cerknica in nekaj časa tudi vodil v domačem kraju občinski gostinski obrat.

Leta 1946 je ustanovil Gasilsko društvo Podpreska in bil tudi njegov prvi ter dolgoletni predsednik. Po njegovem prizadevanju je bila istega leta ustanovljena tudi LD Draga-Trava, ki ji je bil prav tako prvi in dolgoletni starešina. Mnogo truda in skrbi je posvetil gradnji lovske koče, ki je bila slovesno odprta 17. 9. 1972.

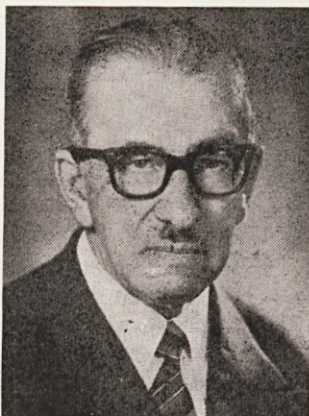
Jubilanta odlikuje odkritost, odločnost, poštenost in skromnost.

Za svoje zasluge je dobil več odlikovanj in številna priznanja.

K jubileju mu iskreno čestitamo. Želimo mu še mnogo zadovoljnih let, ravne cevi in lovski – dober pogled!

LD Draga-Trava – K. F.

Franc Turk

Polde Savinek je 6. nov. 1975 izpolnil svojih 70 let. Sedemdeset let je dolga pot, ki te je vodila po prenekaterih lovskih stezah, polna doživetij in seveda tudi razočaranj, polna ljubezni do narave in divjadi. Nabral si nešteto izkušenj, saj te je učila narava, najboljši učitelj nas lovcev. In kar te je narava naučila, si vedno rado-darno in nesebično razdajal mlajšim lovcem, kot vzoren učitelj in tovariški vodja. Ves svoj prosti čas si posvetil lovu, gojitvi divjadi in vzgoji mladih lovcev. Skromen odraz tvoje lovske dejavnosti je dejstvo, da si bil za svoje delo odlikovan z znakom in redom za zasluge II. stopnje. Vsi tvoji prijatelji lovci ti želimo, da bi še mnogo let ostal med nami in da bi ti bila Diana vedno naklonjena. Še na mnoga leta in obilo lovskega blagra!

LD Braslovče – dr. P. V.

Franjo Štebih je 28. 9. 1975 praznoval svojo 50-letnico in srebrni jubilej svojega lovskega udejstvovanja. Veliko let je bil član upravnega odbora LD in tudi uprav. odbora bivše LZ Pomurje. Kot pravnik je vložil veliko truda v pripravo družinskih pravil in poslovnikov. Velikokrat tudi predava o lovskih predpisih. Je tudi član višjega disciplinskega razsodišča in izpitne komisije za lovske izpite LZ Ljutomer. Kot lovec v praksi je sposoben lovovodja in v prostem času se rad odzove na lovske de-

Polde Savinek

lovne akcije, zlasti pozimi z oskrbovanjem krmišč divjadi. Naš jubilar je delaven predvsem na družbenopolitičnem področju. Rastel je z našo ljudsko oblastjo in sedaj s svojimi bogatimi izkušnjami pomaga graditi naš samoupravni socializem, posebno pri razvoju občinske uprave. Že 28 let je tajnik ljutomerske občine. Vmes je bil štiri leta tudi predsednik takratne mestne občine Ljutomer.

Neutrudno tudi deluje kot član komisije za šolstvo, kulturo in propagando pri občinskem komiteju ZK in kot član komisije za obravnavanje statuten društev pri občinski konferenci SZDL. Dalje je predsednik IO kulturne skupnosti Ljutomer, predsednik nadzornega odbora KPD Ljutomer in še in še bi lahko naštevali.

O njegovih zaslugah nam veliko povedo tudi njegova odlikovanja: znak za lovske zasluge, medalja zasluga za narod, red dela s srebrnim vencem, red zaslug za narod s srebrno zvezdo in red za vojne zasluge s srebrnimi meči.

Tovarišu Franju iskreno čestitamo in mu želimo, da bi bil še nadalje zdrav, zadovoljen in uspešen ob tolikem ustvarjalnem delu na raznih področjih.

LD Ljutomer – I. Janko

Mato Škoberne, član LD Dobovec, je 19. 9. 1975 praznoval svojo 60-letnico. Že v rani mladosti je vžljubil lepoto planin in gozdov, a lov mu je bil tedaj zaradi gmotnih razlogov nedosegljiv. Toda brez narave ni mogel živeti, zato se je včlanil v Planinsko društvo Kum, kjer je zavzeto deloval.

Z zmago NOB, v kateri je doprinesel svoj delež kot borec prekomorske brigade, pa mu je bilo omogočeno, da je postal član LD. Prizadeven kot planinec in delaven kot lovec vzorno vpliva na tovariše.

Čestitamo mu in želimo še mnogo let zdravja in sodelovanja v lovskih vrstah ter – dober pogled.

Člani LD Dobovec

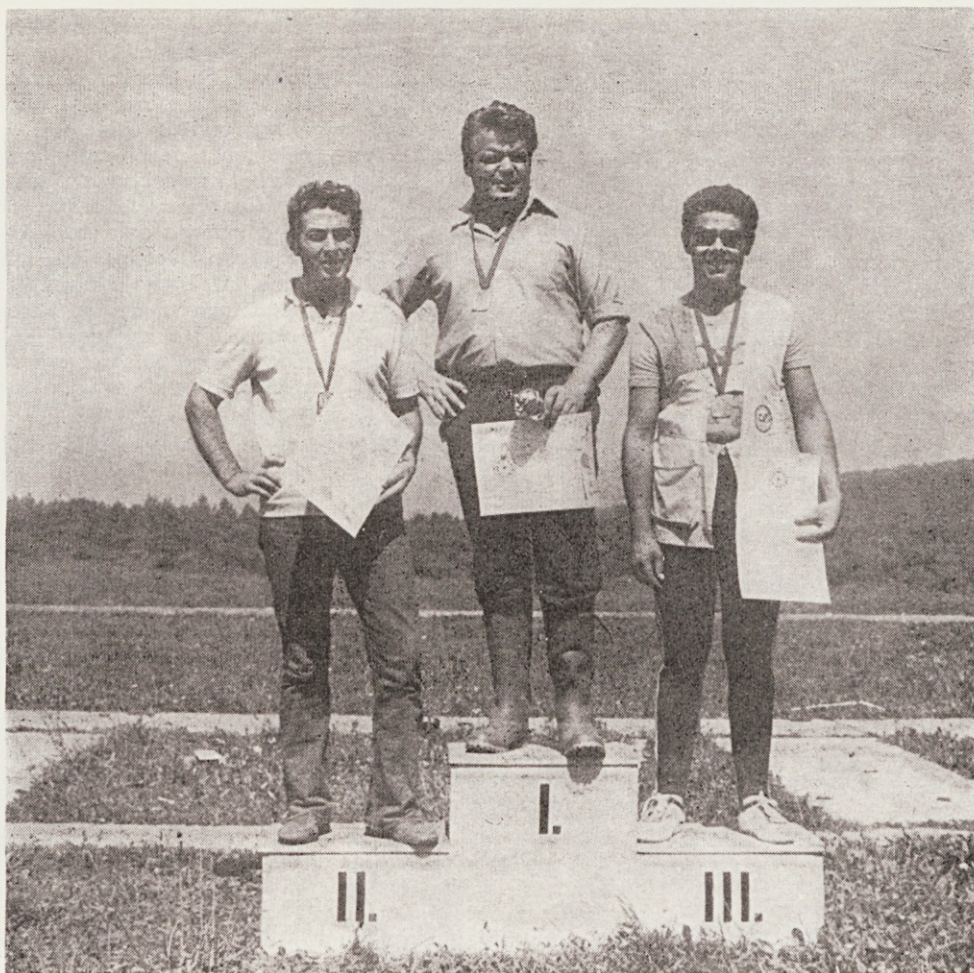
Lovski oprtnik

O povodnih putkah

To povodno perjad v našem lovišču lahko vedno vidimo, predvsem na Krki v okolici gradu Otočec, kjer je stalno zaščiten, in pozimi tudi v bližini vasi Kronovo. To so črne liske, velike kakor kokoške oziroma putke. Domačini jim pravijo tudi posavke, ker v hudih zimah priletijo v večjem številu s Save in drugih rek na Krko.

Druga vrsta vodnih putk, ki so manjše od črnih lis, so zelenonoge tukalice. So šojine velikosti in jih je na Krki nekoliko manj. Več jih lahko vidimo na potokih, predvsem na potoku Toplice, od vasi Kronovo do Šmarjeških Toplic. Te se rade držijo tudi pri hišah ob potoku. Večkrat jih opazujem, kako na dvorišču pri mlinu v bližini mojega doma ali pri hiši više ob potoku zobljejo med domačimi kokošmi. V vodi so gibčne, urno plavajo in se potapljaajo.

Po sedaj še veljavnem lovskem zakonu se lov na povodne putke začne s 1. avgustom. Prav tako se lov na divje race po tem zakonu začne s 1. avgustom, vendar je občni zbor Lovske zveze Slovenije l. 1973 lovopust na mlakarice podaljšal do 1. 9. (kjer teh rac ne vlagajo). Tako sem pred leti šel na divje race že 1. avgusta. Podal sem se ob potoku Toplice do bližnjega izvira, kjer v zaraslem močvirju izvira majhen pritok tega potoka. Tu se rade zadržujejo divje race, vendar jih takrat ni bilo. Pač pa se je pojavila pred menoj na vodi majhna povodna putka in zmedeno plavala sem ter tja. Menil sem, da je obstreljena ali drugače ranjena. Obstreljeno divjad je pa treba rešiti muk, sem pomislil in ustrelil. Obležala je na vodi, obrnjena s spodnjo belkasto stranjo navzgor. Kasneje sem od lovcev zvedel, da je tukalica do tretjega leta starosti na

Po več letih je Strelska zveza Slovenije priredila republiško prvenstvo na umetne golobe, 16. in 17. avgusta 1975, na strelišču LZS v Tomačevem pri Ljubljani. Vsak strellec je streljal na 100 golobov. Najboljši so bili znani lovski strelci: prvi Jože Zadnikar, drugi Aleksander Gergar, tretji Franko Vinkoleto

Foto A. G.

trebušni strani belkasta in ne sivo črna, kakor starejše ptice, ki imajo le vnanja perutna peresa in podrepke bele. Čez nekaj dni sem v potoku pri svojem domu opazil osem kebkov povodne putke. Bile so kakor majhne črne kroglice z rdečimi kljunčki. Zmedeno so plavale po vodi, med njimi pa se je kdaj pa kdaj pojavila odrasla tukalica. Kmalu po tem sem ob vodi našel nekaj kebkov poginjenih. Dva sem celo ujel, da bi ju odredil, kar pa se mi ni posrečilo. Ko sem o tem govoril s članom naše LD, mi je razložil, da sem ustrelil povodno putko samičko, ki je imela nekaj dni stare mladiče še v gnezdu. Potem je mladiče vodil samček, vendar ne tako skrbno. Zato je leglo propadlo. Iz opisanega dogodka je

razvidno, da sedanji zakon prezgodaj dovoljuje lov na povodne putke. Novi zakon naj bi tudi začetek lovne dobe na povodne putke premaknil vsaj na 1. september.

Roman Zorko, LD Otočec

LD Muta in LD Radlje ob Dravi sta začeli z mlakaricami

Omenjeni lovski družini sta letos naredili začetniške korake pri naseljevanju rac v svoji lovišči oziroma v zgornji tok Drave ter njene pritoke. Skupno je to območje tako pridobilo okrog 200 novih pernatih prebivalcev. K temu bi lahko še prišteli enako število fazanov, s katerimi pa imajo lovci že izkušnje.

Lovci LD Muta so naredili primerno voljero za race oziroma oboro, Radeljčani pa so se odločili, da bodo race gojili kar prosto na otoku Drave. Kaže, da je gojitev mlakaric na obeh območjih uspešna. Toda race LD Muta so se zaradi daljšega zadrževanja v obori zelo navezale na manjše območje. So lepo odrasle, držijo se v jatah, a so še vedno zelo navezane na človeka. To je pa slabost. Mlakarice prihajajo v neposredno bližino ljudi in nekateri jih tudi ubijajo. Lovci se doslej še niso poslužili prijav za kaznovanje, ker upajo, da bosta prepričevanje ljudi in čuvanje rac učinkovitejši. Hvalevredno pa je, da so vaščani Dravč in deloma Trbonj vodne prebivalce lepo sprejeli, jih ne preganjajo in ne uničujejo.

Člani obeh LD so poleg naselitve rac in fazanov izdelali čez leto v svojih revirjih številne objekte in pripravili poseben tečaj za lovske pripravnike. Kot predavatelji so se pripravili starejši lovci, ki svoje bogate izkušnje prenašajo na mlajše tovariše.

Če bi k temu dodali še skrb za redke in ogrožene vrste divjih živali in varstvo narave sploh, bi bil to le manjši izsek vsakodnevnih naporov obeh LD, katerih člani – nekateri več, nekateri manj – prispevajo k uspehom.

KW

V lovišču LD Trnovski gozd divji petelin že dolgo popolno zaščiten

Skrb za obstoj divjega petelina je tudi pri nas v Sloveniji spodbudila marsikatero lovsko družino ali drugo organizacijo, da je delno ali popolnoma za določeno ali nedoločeno dobo zaščitila to lepo divjad. In prav je tako, saj se v tem kaže naš odnos do narave, do divjadi, ki jo hočemo ohraniti in obvarovati pred izginitivjo. Razveseljivo je, da so taki pogledi in stališča med našimi lovci vedno pogostejši, kar priča, da sodobna znanstvena dognanja o celovitosti narave prodirajo tudi med nas.

Skupini lovske organizacije, ki so že zaščitile divjega petelina, se je letos pridružila tudi LD Krekovše iz LZ Idrija. O tem poroča Venčeslav Straus v junijskem Lovcu, 1975 – stran 91. Ta sklep LD Krekovše je posebno razveselil člane LD Trnovski gozd, saj imata lovišči obeh družin več kilometrov dolgo skupno mejo, ki deli na dva dela eno izmed glavnih nahajališč divjega petelina na severnem Primorskem. To je tisti del Trnovskega gozda (zemljepisno pojmovano) med cestama Preska–Tisovec–Škrbina in Predmeja–Nagnovec–Mala lazna (Lokve). Krajevna imena Poslušanje, Kurje brdo, Petelinovec pričajo, da je bilo v Trnovskem gozdu od nekdaj precej petelinov, saj bi ljudje, ki so tu življenjsko navezani na gozd, sicer drugače poimenovali posa-

mezne vrhove. Dar opazovanja in poslušanja za dogajanja v naravi sta našemu človeku prirojena, to pa se najlepše odraža prav v poimenovanju vrhov, dolin in drugih naravnih značilnosti krajev.

Kako blizu je naš človek naravi in kako močno čuti z njo! Tako so tudi v Trnovskem gozdu divji petelin, njegova prisotnost, razširjenost, številčnost in lov nanj vplivali na poimenovanje nekaterih vrhov. Imena so lepa, pristna, točna, takšna, kakršna zmore le jezik ljudi, ki živijo v naravi in z njo.

LD Trnovski gozd se je po membrnosti in ogroženosti divjega petelina zavedala sorazmerno zelo zgodaj. Prva razmišljanja o tem so se pojavila prav pri domačinih, ki so poznali stanje in razvoj gozda ter divjadi daleč nazaj, tja v čase pred prvo svetovno vojno. Takrat so petelini peli še v Strgariji, Kornu, Mrzovcu in Petelinovcu, kjer danes ni več rastišč, le kdaj pa kdaj se tod morda še najdejo sledovi prisotnosti redke divje kokoši. Takšen razvoj, gledan in proučevan dolga desetletja nazaj, je terjal, da LD Trnovski gozd nekaj ukrene, da bi ohranila divjega petelina vsaj tam, kjer je še, in morda okrepila njegov stalež. Prvi ukrep LD je bil popolna zaščita divjega petelina.

Sklep o njegovi popolni zaščiti je bil sprejet l. 1965 (!). Seveda je bilo takrat na družinskem posvetu precej vroče, saj se vsi člani z zaščito petelina niso strinjali. Želja po redki in lepi trofeji je bila premočna, da bi se ji odpovedali. Končno je zmaga razsodnost. Leta 1968 je bil dovoljen odstrel dveh petelinov, uplenjen pa je bil le eden. Naslednja tri leta je spet veljala zaščita, v letu 1972 pa je enako kot l. 1968 bil dovoljen odstrel dveh petelinov. Spet je bil uplenjen le en sam. Od takrat dalje pa je petelin spet zaščiten. Lov v letih 1968 in 1972 pa je bil časovno omejen in sicer le na maj. Glede na to, da v Trnovskem gozdu petelini prenehajo peti okrog 15. maja, je bilo na voljo za lov le dobrih 14 dni. Lovil je lahko le izžreban član na določenem rastišču. Tako je bilo

vznemirjanje petelinov kar najbolj omejeno.

Po l. 1949 – odkar obstaja LD Trnovski gozd – je bilo v tem lovišču uplenjenih 9 petelinov, 1 je bil zastreljen, 3 so bili najdeni poginuli oziroma raztrgani, eden pa je bil domnevno uplenjen protizakonito, vendar ne od člana LD Trnovski gozd. Iz vsega tega izhaja, da traja v lovišču Trnovski gozd zaščita divjega petelina, s presledkoma, že deset let.

Zaščita pa ne bi bila popolna, če ne bi bilo sodelovanja z gozdarji. Zavarovati je bilo namreč treba tudi okolje divjih petelinov. Zato je urejevalna služba izločila iz gospodarjenja predele, kjer so glavna rastišča, že l. 1953 in uvrstila te gozdove v varovalne; l. 1973 pa poleg nekaterih drugih v skupino, ki ima uradno označbo »gozd posebnega pomena«. Tako je z gozdno-gospodarskimi načrti zagotovila potreben mir in nemoten razvoj gozdnih kur vsaj s strani gozdnega gospodarstva. K sreči se ta ukrep urejevalne službe ujema tudi z gozdarskimi zamislimi o ohranitvi določenih gozdnih predelov za rezervate, kjer naj bi se gozd popolnoma nemoteno naravno razvijal in čez mnogo let spet postal pragozd. Gozdarji štejemo za svojo kulturno in moralno obvezo ohraniti vsaj delček naših gozdov nedotaknjen v njihovi prvobitni obliki in naravnem razvoju.

S temi vrsticami dopolnjujem omenjeni članek V. Strausa, ki najbrž ni vedel, da LD Trnovski gozd posveča veliko pozornosti in skrbi divjemu petelinu ter da je že pred desetimi leti ubrala pot, na katero je LD Krekovše stopila šele letos.

Ing. Vitomir Mikuletič

Divji petelin popolnoma zaščiten tudi v lovišču LD Kozja stena

Po objavi zapisa v Lovcu, št. 3/75, stran 91, v katerem V. Straus poroča o hvalevrednem sklepu LD Krekovše, ki je letos popolnoma zaščitila divjega petelina, je LD Kozja

stena zaprosila V. Strausa, naj popravi svoje poročilo. V. Straus je namreč napisal, da naj bi Lovsko družino Krekovše v tem sklepu o popolni zaščiti divjega petelina posnemali tudi LD Trnovski gozd in LD Kozja stena, ki sta sicer članici ZLD Gorica. LD Kozja stena pa poroča, da imajo v svojem lovišču divjega petelina popolnoma zaščenega že tri leta.

Zapisu V. Strausa gre torej zasluga, da so končno vse tri lovske družine, ki upravljajo skupno območje populacije divjega petelina, seznanjene o zaščitnih ukrepih na celotnem območju. Strausov zapis naj bo tudi spodbuda za boljše medsebojno obveščanje lovske organizacije nasploh, četudi niso vključene v isti lovski zvezi.

Toda vsem trem lovskim družinam iz dveh področnih zvez vse priznanje v prizadevanju za ohranitev velikega trubadurja naših gozdov!

Francè Cvenkel,
odgovorni urednik

Foto - kino klub Diana

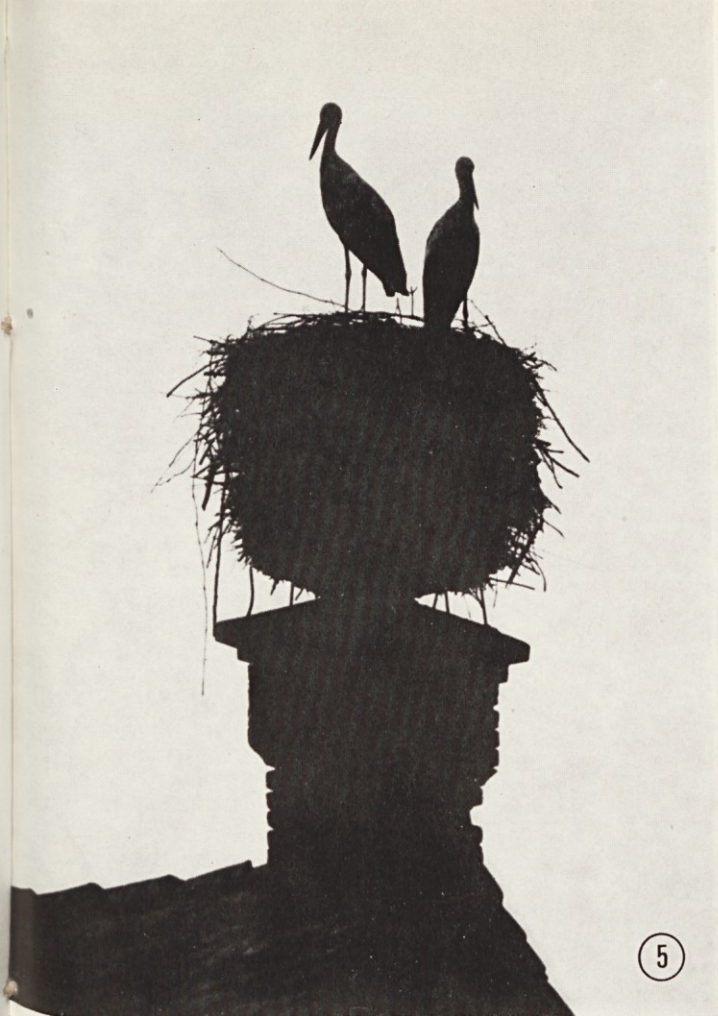
Razstava naravoslovne fotografije

V sredo, 5. novembra 1975, je bila v prostorih Prirodoslovnega muzeja Slovenije v Ljubljani otvoritev V., že tradicionalne in jubilejne razstave naravoslovnih fotografij in barvnih diapozitivov.

5
Janez Černač: Gnezdo na
dimniku

6
Ivo Božič: Kozica

7
Sandi Škerlavaj: Na paši

Razstavo so pripravili Prirodoslovno društvo, Foto-kino zveza in Prirodoslovni muzej Slovenije, pod pokroviteljstvom ZGP Mladinska knjiga. Kljub temu, da je Marko Aljančič v otvoritvenem govoru precej kritično opisal letošnjo fotografsko bero, saj je prispelo malo fotografij z osrednjim tematskim motivom »Kras«, moramo povedati, da je razstava uspešno predstavila uspehe avtorjev naravoslovnih fotografij. Vsi, ki so si razstavo ogledali, so se lahko poučili o zanimivih možnostih fotografiranja objektov narave.

»Na razstavi se pozna vpliv lovske fotografije,« je bilo omenjeno v otvoritvenem govoru. Misel, da se mora lovec fotograf razviti v razmišljajočega opazovalca narave, sprejemamo kot vsebinsko usmeritev pri delu naše Kluba.

Čestitamo članom Fotokino kluba Diana: Sonji Zalar, Iztoku Geistru, Tomažu Kočarju, Janezu Černaču in Ivu Božiču za priznanja, ki so jih dobili za svoje posnetke na tej razstavi.

S. B.

Sekcija Fotokino kluba Diana tudi v Kopru

Na pobudo Lovske zveze Koper in s pomočjo članov Fotokino kluba Diana je bila 17. oktobra t. l. v Kopru ustanovljena nova sekcija matičnega kluba. Ustanovnega sestanka se je udeležilo 8 navdušenih fotoamaterjev, ki od skupnega dela in skupne delovne usmeritve pričakujejo veliko več kakor od medsebojno nepovezanih in

neorganiziranih prizadevanj posameznikov.

V kratkem bodo imeli delovni sestanek, kjer se bodo pogovorili o programu za prihodnje leto, skupno bodo pregledali svoje fotografsko gradivo in pripravili predavanje za vse, ki jih fotografiranje privlači, a se zaradi tega ali onega razloga še niso odločili za udeleževanje na tem področju.

Brez dvoma nova sekcija lahko postane središče nove usmeritve v lovskem udejstvovanju. Njen razvoj in uspehi pa bodo v marsičem odvisni od podpore in razumevanja lovske organizacije njenega območja.

S. B.

Vabilo na debatne večere

Fotokino klub Diana – sekcija Ljubljana obvešča vse svoje člane in druge ljubitelje lovske fotografije, da je debatni večer vsak prvi četrtek v mesecu, ob 20. uri, v restavraciji Zlatorog, Ljubljana, Zupančičeva 9. – Vabljeni!

Pripravili smo izlet in žal vam je lahko, da se ga niste udeležili!

Fotokino klub Diana je organiziral za 25. in 26. oktober t. l. za vse svoje člane strokovni izlet »Fotografska upodobitev krajine ob Soči in praznik kostanja v Ligu«.

Vreme nam je bilo naklonjeno in organizator Lojze Stanič je petnajstim udeležencem »pripravil« toliko presenetljivih motivov neposredno ob jugoslovansko-italijanski meji, da nam je zmanjkalo filmov. Pokrajino počasi zapuščajo prebivalci, katerih predniki so jo naseljevali in ljubili dolga stoletja. Poskušali smo ugotoviti in posneti posledice propadanja krajine, od povečanega števila hudournikov do poslabšanja prehrabnih pogojev za več vrst divjih živali. Krajevna skupnost Lig nas je sprejela zelo pristržno in tudi vojaki-graničarji so nas ljubezno vodili do opuščenih ognjišč in mlinov. Ob zaključku izleta smo bili vsi zadovoljni, še posebno ob spo-

znanju, da v takem primeru fotograf lahko najde ustrezne motive le v organizirani skupini.

Spomladi se bomo tja vrnili in nato na razstavi predstavili del našega ozemlja, ki nam je prirasel k srcu v borih dveh dneh.

S. B.

Lovska organizacija

Trofeje za mednarodno razstavo v Vidmu, Italija

V novembrskem Lovcu smo objavili, da bo mednarodna lovska razstava v Vidmu (Udinah), Italija, od 3. do 11. aprila 1976.

Kakšne trofeje pridejo v poštev za razstavo in o načinu zbiranja le-teh je objavljeno v oktobrskem Lovcu, stran 218, in to velja še nadalje. Poudarjamo, da trofeje zbirajo področne LZ, katerim naj jih dostavljajo lovske družine oziroma posamezniki.

Področne lovske zveze in lovske organizacije združenega dela zberejo trofeje in nam (Lovski zvezi Slovenije) jih dostavijo do 1. februarja 1976.

Vse področne LZ in lov. organizacije združenega dela so bile o tem že obveščene z našo okrožnico od 29. septembra 1975.

Lovska zveza Slovenije

LD Grad-Kuzma letos odprla svoj lovski dom

Ta najsevernejša lovska družina v Sloveniji, ki ima svoje lovišče ob tromeji Jugoslavija–Avstrija–Madžarska, je pred tremi leti, 20. 8. 1972, razvila svoj prapor. Letos 1. junija pa je v počastitev 30. obletnice zmage nad fašizmom slovesno odprla svoj lovski dom. Pokrovitelj-

stvo nad slovesnostjo je prevzela LZ Prekmurje, ki sta jo na otvoritvi zastopala njen predsednik Franc Lanščak in tajnik Feri Poredoš. Slovesnost so začeli rogisti iz Murske Sobote, potem so učenci osemletke iz Kuzme zapeli in deklamirali nekaj lovske pesmi. Kot govornika sta nastopila predsednik LD Grad-Kuzma Karel Klement in predsednik LZ Prekmurje Franc Lanščak, ki je tudi prerezal trak in izročil dom svojemu namenu.

Dom LD Grad-Kuzma stoji okrog 300 m od makadamškega cestišča Murska Sobota–Dolič–Kuzma. Ima večjo dvorano, sejno sobo, spalnico, predsobo, kuhinjo in 2 kleti, s skupno površino nad 100 m².

Želja po lastnem domu oziroma zavetišču je vznikla že pred več leti. V lovišču te družine je stala zapuščena zgradba, last KIK Pomurka – obrata za gozdno in lesno predelavo v Murski Soboti.

Lovska družina je na lanskem občnem zboru obravnavala tudi predlog za zgraditev lovskega doma. Sklenjeno je bilo, da naj bi prevzela ta razpadajoči objekt. Njegov lastnik je vlogo LD ugodno rešil in objekt izročil v upravljanje tej lovske organizaciji za dobo 30 let, s pogojem, da se v nujnem primeru lahko posluži prostorov v domu za strokovne seminarje ipd.

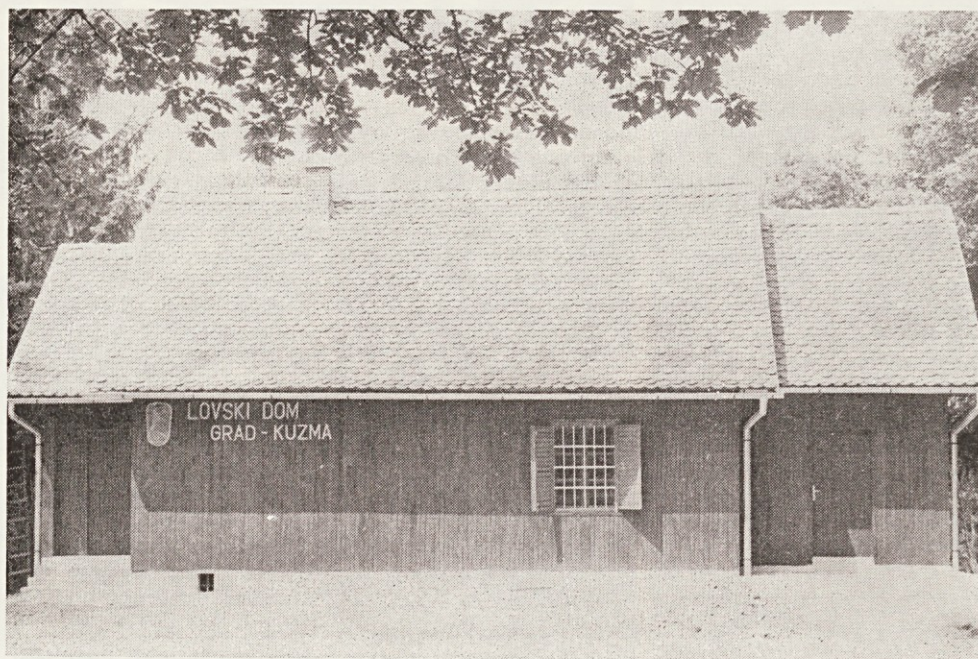
LD Grad-Kuzma se zaveda, da sredstev iz lovišča ni moč uporabiti npr. za gradnjo lovske koč, ker jih je treba vračati nazaj v lovišče. Zato se je lotila obnove oziroma adaptiranja zgradbe predvsem z udarniškim, brezplačnim delom in posojili.

Z obnavljanjem objekta so začeli junija l. 1974. Sprva so mislili, da bo delo opravljeno dokaj hitro in z majhnimi stroški. Žal ni bilo tako. Leseno ogrodje stare koč, vključno z vrati, okni in podom, je bilo popolnoma uničeno, klet pa porušena. Toda pridne roke članov, drugih občanov in obrtnikov so se z velikim elanom lotile dela. V objekt je bil napeljan električni vod iz oddaljenosti poldruga kilometra, vodo-vod pa iz oddaljenosti 500 m. V objekt je bila instalirana

8 Oskar Dolenc: Sneg zelencu ni prijatelj

9 Tomaž Kočar: V času izobilja

10 Jože Lavtižar: Ruševac ozna-
nja pomlad

Lovska družina Grad-Kuzma je 1. julija 1975 odprla svoj lovski dom

tudi električna napeljava in opravljena druga potrebna dela. Člani in kandidati LD so delali brezplačno 2143 ur, pri čemer ni vštet čas za razne poti, potrebne za organizacijo dela. Vrednost opravljenih delovnih ur članov in lovskih kandidatov

znaša 32145 din. Drugi občani nelovci pa so sodelovali z 204 delovnimi urami. Po opravljenem delu je vrednost obnovljenega objekta skupaj z opremo danes ocenjena na 180 000 din. Pri gradnji lovskega doma sta veliko pripomogli so-

sednji LD Rogašovci in LD Radovci. Prva je dala 15 000 dinarjev kratkoročnega, brezobrestnega posojila, druga pa 1000 din. Na pomoč je priskočila tudi LZ Prekmurje s posojilom 20 000 din. Člani LD Grad-Kuzma so hvaležni tudi najbližjim

sošedom Romom iz Doliča, ki so brezplačno sodelovali pri kopanju jarkov za vodo- vod in električni kabel.

LD Grad-Kuzma ima 33 članov in upravlja lovišče z 2950 ha. S pravilno gojitvijo in vlaganjem divjadi je v zadnjem obdobju dosegla bonitirani stalež skoraj vseh vrst divjadi. LD je v povezavi z družbenimi činitelji na terenu in se zaveda, kako važno je sodelovanje s kmetovalci, s šolsko mladino, z družbenimi organizacijami in s krajevno skupnostjo.

-elf-

Lovska družina Golavabuka

Naša lovška družina se je še do lani imenovala LD Dobrava, ker pa je lovskih družin z istim imenom več v Sloveniji, smo jo sklenili preimenovali v LD Golavabuka. Naše lovišče se pretežno razprostira po obronkih Pohorja, meri 4904 ha in meji na lovišča naslednjih LD: Mislinja, Gradišče, Podgorje in Slovenj Gradec. Tri četrtine površine je hribsko lovišče, kjer je glavna in najštevilnejša divjad srnjad, ostali del lovišča je poljski oziroma nižinski, predvsem z zajci in fazani. Da obdržimo primeren stalež divjadi, jo moramo krmiti in redčiti zversko divjad ter ujede. Staležu fazanov pomagamo z doseljevanjem; lani smo jih spustili v lovišče 50, letos pa 70. Poleg lisic nam največ divjadi uničita promet in mehanizacija na poljih. Lahko trdim, da skoraj polovico »odstrela« izvrši motorizacija, saj je že vse Pohorje prepredeno s cestami. Življenjski prostor divjadi oziroma naša lovna površina se krči tudi z gradnjo vikendov, hiš in z naraščanjem hrupa v gozdovih, ki ga povzročajo turisti vseh vrst.

LD Golavabuka ima skupno 50 članov in 7 kandidatov. V letu 1966 smo začeli z gradnjo lovske kočice na Vrhnjakovi seči, 1018 m visoko, približno sredi razdalje med Partizanskim domom in Grmovškovim domom. Do kočice je speljana kamionska cesta. Izpred kočice se odpira lep

Po razvitju prapora LD Kras-Dutovlje (poročilo na strani 288)

Foto C. Šonc

razgled na del Mislinjske doline ter vrhove Uršlje gore, Pece in del Karavank. V jeseni leta 1966 smo položili cevi za vodovod v dolžini 1000 m. Vsak član LD je moral izkopati 25 m rova in ga tudi zasuti. V dveh letih nam je uspelo kočo dograditi, a v zaključni fazi s pomočjo GG Slovenj Gradec (sedaj združeno z LIP v Lesno Slovenj Gradec).

Lovska družina je namreč popolnoma izpraznila blagajno, utrujeni od nenehnega udarniškega dela pa smo bili že tudi lovci. Do dograditve koče smo vsi člani LD opravili skupno 5048 neplačanih, udarniških ur. Najuspešnejši so bili: Mijo Mrzel – 391 ur, Ožbi Fajmut st. – 372 ur, Franc Planinšec – 208 ur. V zahvalo za pomoč pri zaključni gradnji smo odstopili Lesni Slovenj Gradec v souporabo sobo s tremi ležišči.

Letos, 15. junija, smo razvili družinski prapor, kateremu je botrovala Lesna Slovenj Gradec, razvil pa ga je ing. Janez Gornjec. Praporov drog krasijo 185 zlatih žebličev, spominske trakove pa so darovali: Skupščina občine Slovenj Gradec, Občinska strelska zveza Slovenj Gradec, Strelska družina »Čaki« iz Šmartna, Perutnina Ptuj, Lesna Slovenj Gradec in lovske družine: Slovenj Gradec, Gradišče, Podgorje, Mislinja in Dravograd. Na slovesnosti je bilo podeljenih tudi 19 priznanj za 25- in večletno sodelovanje v lovstvu. Priznanja je izročil soustanovitelj LD in njen dolgoletni starešina Alojz Mrzel.

Ožbi Fajmut st.

Lov na repe in kremplje

Zoprno zveni, ko na zadnjem sestanku lovskega leta tajnik ali gospodar LD vprašuje člane o številu uplenjenih repov in krempljev. Prav »pikantno« je videti, ko lovci nosijo ta svoj »plen« pred komisijo, ki strogo ocenjuje in seštevata točke.

Koliko mačk in psov hodi okrog brez delčka svojega repa? Nikar mu odsekati ali odrezati celega, ker bo drugo leto zopet hajka za ta-

kim »plenom«. Mogoče, poudarjam, mogoče je bilo to kdaj koristno za lovišče, danes gotovo ni več! Lovčeva dolžnost je, da pokonča potepuškega psa, ki v lovišču preganja divjad, ali mačko, ki daleč od hiš stika za ptičjimi gnezdi. Da se pa gremo »re-

pe in kremplje«, sedaj ko smo si končno na jasnem, da ni razlike med divjadjo, da ni ne škodljive in ne koristne, so vendar še lovske družine, kjer se to še dogaja. Kdor nima določenega števila točk za »roparice«, mora plačati odškodnino v denarju. Še v

nekaterih lovskih zvezah zbirajo podatke o pokončanih »roparicah«.

Vsak lovec ve, da potepuški psi lahko naredijo med srnjadjo in tudi drugo divjadjo pravi pokol. Takega psa pokončati je lovčeva dolžnost. Ni pa njegova dolžnost, da

Člani LD Golavabuka pred svojo lovsko kočo po razvitju prapora

Foto O. F.

Lovska družina Vodice je julija letos sodelovala na razstavi cvetja, lova in ženskih ročnih del v Vodica, ki jo je priredilo tamkajšnje turistično društvo

Foto VI. Pleničar

sname z verige sosedovega psa, ga obdolži potepuštvu in preganjanja divjadi ter mu za kazen odvzame rep.

Tudi zbiranje lisičjih repov je neupravičeno in z lovske etičnega stališča skrajno nelovsko. To tudi spodbuja lovce, da streljajo lisice v vsakem času. Iz lastnih izkušenj vemo, da lisica zlasti rada pride mimo lovske preže v marcu, aprilu, maju, ko opazujemo divjad. Ali jo bomo ubili? Brezvestni streljač seveda strelja nanjo. Ubije lisico, ki skrbi za svoje mladice. Samo malo pomislimo, da ni lahko nahraniti pet, šest mladih lisičk. Mati lisica nima na voljo supermarket! Če pa si privoščijo kako kokoš, kmeta s tem še ne bo spravila v »nelikvidnost«.

Lovca, ki ne bogljenim lisičkam ubije mater, je zame zločinec. Lisičke, del narave, bodo poginjele od žeje in

lakote! Kaj takšnega naša vest ne sme dopustiti! Kdor izmed lovcev je že videl, kako žalostno poginjajo take lisičje sirote, gotovo ne bi storil kaj takega in bi tudi solovce pritegnil k razmišljanju. Kdor želi lisičji kožuh, naj se po prvi močni slani poda na čakanje. Sicer pa naj mladi lovci vprašajo stare lisičarje, ki so zvitorepko lovili le od začetka novembra do srede februarja.

Snake in vrane je najbolje pokončati s fosforno emulzijo, ki je zelo učinkovita.* Ne z repi in kremplji, lovci si moramo nabirati točke ali

* Zvezni zakon o prometu s strupi (Ur. list SFRJ, št. 30/73) ne dovoljuje izdelovati in uporabljati fosforno emulzijo. Strupiti snake in vrane s fosforno emulzijo je torej prepovedano. O tem smo lovce obvestili že v Lovcu št. 4 – julij 1974, na strani 117. Za lov na snake in vrane se bo treba torej bolj kot doslej posluževati puške. Tako je tudi prav!

Uredništvo

ure s svojim delom v loviču, ki naj služi obstoju in razmoževanju naše divjadi. Živimo v socialistični družbi, ki tudi od lovcev zahteva humanost do živali. Marsikak lovec je še vedno prepričan, da je volk krvoločnej. Ne, ni, pač pa marsikak lovec. Skrajni čas je, da v sleherni lovski družini prenehajo dokazovati svoje gojitvene uspehe s številom uplenjenih repov in krempljev!

Dr. Ivan Černjak

Razvitje prapora LD Kras-Dutovlje

Lovska družina Kras-Dutovlje je 20. julija 1975 v Krajni vasi slovesno razvila svoj prapor.

Poleg članov LD so bili

navzoči tudi gostje iz tujine in predstavniki sosednjih lovskih družin.

Dolgoletni član Slavko Škričar je pozdravil navzoče in poročal o delu lovske družine od njene ustanovitve dalje. Lovska družina ima sedaj 53 članov in upravlja lovišče 6 267 ha, ki se razprostira v najlepšem predelu Krasi. Z vestnim upravljanjem in delom je obogatila lovišče. Tako ji je tudi uspelo ohraniti ustrezno razmerje med vrstami divjadi. Ugodna struktura članstva, delo izkušenih starejših članov, ki so svoj prosti čas posvetili naseljevanju divjadi, ter tesno sodelovanje z gozdnim in kmetijskim gospodarstvom so zagotovili uspehe.

Po govoru je predsednik Vinco Strle izročil prapor Stanetu Ukmarju. Njemu je lovska družina kot svojemu najstarejšemu članu zaupala čast, da je razvil prapor in ga potem izročil v varstvo praporščaku Hermanu Tavčarju.

Ciril Sonc

V spomin

Dr. Boris Puc, dolgoletni član Lov. družine Pšata, je po kratki bolezni prav na svoj 68. rojstni dan, 15. 5. 1975, za vedno zapustil ljubljene svoje in številne lovske prijatelje ter lovišče, v katerem se je po naporu umskem delu tako rad sprostil v družbi svojih lovskih tovarišev.

Vsi smo ga imeli radi, saj je bil človek plemenitega srca, zmeraj razpoložen za šalo in velik prijatelj divjadi. Vse življenje je bil predan prirodi, spoznaval jo je kot mlad skavt, cenil je njeno zaščito kot partizan in ljubil jo je kot navdušen lovec.

Dragega Borisa bomo kot vzornega lovca vedno pogrešali in negovali spomin na dobrega človeka in prijatelja.

LD Pšata – D. D.

Rudi Komprej, član LD Pogorevc, je tragično preminil pri delu, star komaj 42 let. Bil je dober in pravičen lovec 22 let.

Rudi, kako smo te cenili in spoštovali, najbolje potrjuje udeležba na tvoji zadnji poti, ko smo te 30. 8. 1975 položili k večnemu počitku z vsemi lovskim častmi na pokopališču v Črni.

Lovci LD Pogorevc

Alojz Slana, član LD Spodnje Ptujsko polje-Sobetinci, je umrl 24. 8. 1974 v 74. letu starosti. Kot kmečki otrok je že v rani mladosti pri trdem kmečkem delu spoznaval naravo in njen najlepši del – divjad. V takratnih razmerah si ni mogel zakonito obesiti svojega pihalnika čez ramo. Zakupniki lovišča na njegovi zemlji so bili ptujski nemčurji. Takratni divji lovec Lojze pa se je najbolj izkazal med okupacijo, ko je bil član vaškega odbora OF. Ko so po izdajstvu raztrganci aretirali po Bukovcih, je bil Lojze edini, ki si je upal na cesto in šel obvestiti speče partizane, da so se rešili. Po osvoboditvi se mu je izpolnila vroča želja in bil je med ustanovitelji LD.

Dragi Lojze, težko te pogrešamo. Ne moremo pozabiti tvojega neutrudnega dela, saj si bil ves svoj prosti čas v lovišču. V visokem snegu si zapregel svojega konjiča, plužil stečine divjadi in razvažal hrano do krmišča. Prenekatero noč si tudi prečul na preži za divjimi lovci. Ne

najdem besed, da bi ti izrazil vso hvaležnost, ki ti jo člani LD dolgujemo. Sedaj nevzdrumno spiš sredi lovišča na Markovskem pokopališču, a v naših srcih in spominu boš živel še dolgo.

Tajnik LD – P. F.

Rudi Robič-Kovaričev iz Gozd-Martuljka, rojen leta 1909, nas je 9. 2. 1975 za vedno zapustil. Bil je soustanovitelj LD Martuljek ter za svoje vestno in požrtvovalno delo v LD tudi odlikovan. Kot dober poznavalec lovišča in gorskega lova je prvi uplenil lepega jelena v tem delu Karavank, kar je izzvalo dosti presenečenja in priznanja med lovci in nelovci gornje Savske doline. Zglednega lovca in tovariša bomo ohranili v trajnem spominu.

LD Kranjska gora – Č. V.

Antona Štajerja smo številni lovci in drugi prijatelji ter svojci 18. 5. 1975 spremili na njegovi zadnji poti na pokopališče v Presko. Umrli je v 79. letu starosti.

Že pred vojno se je udeleževal v naprednem gibanju in bil tako pripravljen na leto 1941, ko so okupatorji pogazili Jugoslavijo. Takoj v tem letu je postal član trojke OF v Vašah. Njegovo delo pa ni ostalo skrito sovražniku, zato je 15. 2. 1943 vstopil v partizane. Bil je borec in nato politični aktivist na terenu do osvoboditve. Tudi

sinova sta postala borca NOV. Druge člane njegove družine so pa Nemci izselili v taborišče Bad Telz na Bavarsko. Po vojni se je takoj vključil v obnovo porušene domovine in bil med drugim tudi glavni pobudnik za ustanovitev LD Medvode. Na ustanovnem občnem zboru julija 1945 je postal starešina naše LD, ki jo je kot tak vodil do leta 1952. Nato je bil vrsto let član UO in raznih komisij.

Pokojnemu Antonu iskrena hvala za vse, kar je doprinesel v boju za našo svobodo ter za razvoj, napredek in ugled LD Medvode. V naših srcih bo ostal svetel spomin na dobrega tovariša in lovca.

Člani LD Medvode

August Mravljak-Ladinek iz Pameč

Otožno je 6. julija 1975 zadel lovski rog po naših pohorskih gozdovih in naznanil žalostno vest, da je kruta usoda iztrgala iz naše sredine člana Gustlna, v 62. letu njegove starosti.

Leta 1946 je bil med soustanovitelji naše LD. Bil je dober lovec, z ljubeznijo do divjadi. Ko se ga je že lotevala bolezen, v težkih zimskih dneh ni zdržal doma. Zagazil je v debel sneg in šel polnit krmišča. Čutil je, da je to njegova lovska in človeška dolžnost, ki jo je izvrševal tako rekoč vse življenje. V okrilju Ladinekove domačije so med vojno pogosto iskali partizani zavetje in

hrano. Nikoli niso bili odklonjeni. Kot zaveden Slovenec je sodeloval s partizani in prispeval svoj delež za svobodo in lepše življenje nas vseh.

Dragi Gustl, težko nam je verjeti, da te ni več. Pogrešamo te kot dobrega, šega-vega tovariša. Spomin nate bo ostal v naših srcih, dokler tudi mi ne odidemo za teboj v večna lovišča.

LD Gradišče
pri Slovenj Gradcu

Jurij Hanžič, častni član naše LD, je 16. 6. 1975 nenadoma preminil, v 73. letu starosti. Kot hlapec in viničar je okusil vso težo življenja. V prostem času je hodil z gospodarjem v revir in postal lovec. Po osvoboditvi se je pridružil ustanovnim članom LD. Vse življenje je trdo delal mogočnemu gospodarju, da je preživel sebe in številno družino. Prezgodaj so ga zapustile moči, prezgodaj se ga je lotila neozdravljiva bolezen.

Dragi Jurij, radi smo te imeli, zato te pogrešamo in se te spominjamo.

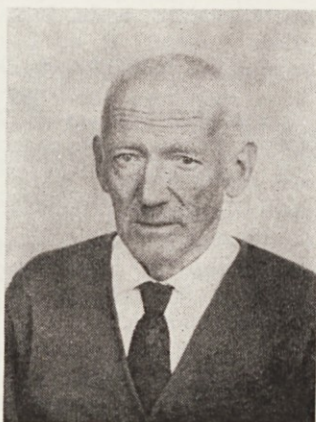
LD Velka – F. F.

Rajmund Senekovič, častni in najstarejši član naše LD, je 8. 1. 1975 za vedno zatisnil svoje oči, v 76. letu starosti. Kot viničarski otrok je moral od doma za pastirja. Gospodar, ki mu je služil, je bil zakupnik lovišča. Omogočil

Alojz Slana

Anton Štajer

Jurij Hanžič

Rajmund Senekovič

mu je, da je z njim hodil na lov in postal lovec. Dekla istega gospodarja mu je postala žena in viničarska hišica njun skromen dom. Poleg težkih hlapčevskih del, ki v njem niso zatrla ljubezni do narave, je čuval tudi lovski revir.

Po osvoboditvi se je vključil v novo lovsko organizacijo in ji ostal zvest vse do svoje smrti. Dragi Rajmund, pogrešamo te in ob našem lovskem udejstvovanju te hranimo v lepem spominu.

LD Velka – F. F.

Dominik Zupan,
tajnik LD Podsreda

Ko so letos bukve ozelenele in se je pomlad nagnila v poletje, je omahnilo njegovo pero in onemela njegova puška. Usoda mu je pretrgala življenjsko nit že v 46. letu starosti. Če se ozremo na pot, ki jo je prešla naša lovska družina, je mnogo dogodkov v tesni povezanosti z Dominikom. Tu je lovski prapor, preurejena grajska stražarnica v lovsko kočo, uspešen lovski turizem, njegovo odlično streljanje na umetne golobe. Posebej velike zasluge pa ima pri gradnji naše nove lovske kočice.

Še dolgo se te bomo spominjali, naš dragi, nenadomestljivi Dominik. Mirno počivaj v osrčju naših gričev!

Lovci LD Podsreda – Z. Z.

Lojzeta Bandeljina je kruta smrt mnogo prezgodaj iztrgala iz kroga njegove vzorne družine, Lovski družini Velika loka pa vzornega lovskega tovariša. Bil je dolgoletni član upravnega odbora naše LD in več let tudi blagajnik. Rojen je bil 19. 6. 1913 v Gabrovici na Primorskem, od koder je kot mlad delavec pribežal pred fašisti na Dolenjsko in si v Šentlovrencu s svojo marljivostjo postavil dom in ustvaril družino. Bil je delaven, pošten in pripravljen vsakomur pomagati, zato ga občani tega kraja cenijo.

Številni člani lovske družine,

predstavniki čebelarstva in gasilskih društev, prijatelji, znanci in svojci smo Lojzeta ob zvokih lovskih rogov 17. junija 1975 spremili na njegovi zadnji poti.

Pokojnemu Lojzetu naj bo lahka slovenska zemlja!

Lovci LD Velika loka

Lovska kinologija

I. republiška poljska preizkušnja ptičarjev

Na tej poljski tekmi oz. preizkušnji, 20. 9. 1975, v lovišču Ljubljansko polje – Rožnik, so lahko nastopili le ptičarji, ki so že dosegli na eni od preizkušenj I. ali II. nagradni razred. Prijavljenih je bilo 7 psov. Možna uvrstitev je bila le v pozitivni razred, tj. v I., II. ali III. nagradni razred, brez tolažilnega razreda. Za doseg pozitivnega nagradnega razreda je potrebno, da se pes poleg uspešnega poljskega dela pozitivno izkaže na vlaki zajca in fazana ter pri prišajanju te divjadi.

Na mnogih preizkušnjah, tako poljskih kakor jesenskih zrejših, vlaka dela težave marsikateremu psu. Isto se je zgodilo na tej republiški tekmi; kar 4 psi, ki niso bili uspešni na vlaki, so bili žal izločeni od nadaljnjega tekmovalstva. Po mojem mnenju so bili psi premladi in s premalo praktičnega lova za tako zahtevno preizkušnjo. Kar 3 od izločenih so bili poleženi leta 1973. A moram reči, da bi se eden, dva od izločenih psov lahko visoko uvrstila, če ne bi odpovedala na vlaki. Že pred preizkušnjo pa je bilo povedano, da bo sojenje dosledno po veljavnem pravilniku in da niso možni nikaki kompromisi. Da je tak kriterij pravilen, se je pokazalo po razglasitvi rezultatov, saj se nihče glede ocen ni pritoževal.

Uspehi:

1. Ad Dinverski, JRPki 7276, poležen 1971, tel. ocena prav dobro, vodnik Mirko Korošec – Ptuj, je dosegel 186 točk in vse druge pogoje za I. nagradni razred. Je zmagovalac IRPP in vodnik je prejel poleg pokala zmagovalca še zlato plaketo DLP ter prehodni pokal DLP.

2. Dina Polenška, JRPod 2714, poležena 1969, tel. ocena odlično, vodnik Franc Feuš – Ljutomer, je dosegla 166 točk ter vse druge pogoje za II. nagradni razred. Vodnik je prejel pokal za 2. mesto in srebrno plaketo DLP.

3. Živa Podhribska, JRPki 60074, poležena 1973, tel. ocena odlično, vodnik Peter Pečnik – Ljubljana, je dosegla 148 točk ter izpolnila pogoje za III. nagradni razred. S slabo odložitvijo in komaj pozitivnim delom na vlaki fazana si je pokvarila vstop v boljši nagradni razred. Vodnik je prejel pokal za 3. mesto in bronasto plaketo DLP.

Ali je bila I. republiška tekma oz. preizkušnja uspešna? Ne, ni bila. Zato ne, ker se je je udeležilo premalo psov in ker so izpadli 4 psi na vlakah.

K prvemu razlogu bi bilo treba navesti premajhno zanimanje za tako vrhunsko preizkušnjo, glede drugega razloga pa naj bi ponovno omenil, da so bili psi sorazmerno mladi. Toda pes Bor, JRPki 60058, je kar dobro izdelal vlako zajca, medtem ko je na vlaki fazana imel smolo; zmotila sta ga mlada zajčka. Veliko je pričakovati od Blica Obreškega, JRPki 60026. Ne bo presenečenje, če bo prihodnje leto ta pes resen kandidat za zmagovalca.

Vodja tekme je bil Jože Škofic, v sodniškem zboru pa smo bili: Pavel Cvenkel, Ivan Udovič in podpisani. Dolžan sem pohvaliti veliko prizadevnost sodniških pripravnikov oziroma pripravnic: Marije Vodičarjeve, Jelke Gorjupove, Poldeta Mačka in Stefana Hanžeka.

Vreme je bilo lepo, nekoliko prevroče. Stalež divjadi, posebno fazanov, je bil zado-

voljiv. Po razglasitvi rezultatov se je razvilo prijetno tovariško vzdušje, kar da človeku novo voljo za delo.

Ljuban Zadnik,
kinol. sodnik

Preizkušnja goničev in brak-jazbečarjev v Logatcu

ZLD Ljubljana je po planu kinoloških prireditev izvedla preizkušnjo naravnih zasnov goničev in brak-jazbečarjev 21. sept. 1975, v lovišču LD Logatec. Zbirališče je bilo pri gostilni Korenčan, kjer so se predstavili vodniki z 8 psi (5 brak-jazbečarjev, 1 izmed njih z zrejšo prepovedjo, 3 kdl. istrski goniči, 1 izmed njih z zrejšo prepovedjo).

Revir, kjer je bila preizkušnja, je zelo pregleden, tako da sodnik lahko spremlja psa pri delu in tudi vidi, kaj goni. Tekmujoči so se razdelili v skupini: prvo skupino sva ocenjevala sodnik Alfred Tavčar in podpisani, drugo skupino pa sodnik Anton Oseli. Organizacija in vodstvo tekme sta bila v rokah priznanega kinologa Andreja Tollazzija. Vreme je bilo za preizkušnjo še kar ugodno, lovišče pa bogato z divjadjo.

Posebno se je izkazala brak-jazbečarka z odličnimi naravnimi zasnovami, izreden gonič zajca, Brina Orehovska – YU RMBj 4489, ki ima pa sicer zrejšo prepoved. Tudi drugi psi – razen enega – so pokazali zelo zadovoljive prirojene zasnove.

Preizkušnjo naravnih zasnov so uspešno opravili:

Davor, JRBj 60019, tel. ocena odlično, lastnik in vodnik Igor Pfeifer. – Alga, JRBj 60011, tel. ocena dobro, lastnik in vodnik Rudi Žitko. – Bor Orehovski – YU JRBj 60012, tel. ocena prav dobro, lastnik in vodnik Vinko Vidmar. – Groš Bohinjski – YU JRBj 60014, tel. ocena prav dobro, lastnik in vodnik Anton Slabe. – Brina Orehovska – YU RMBj 4489, zrejša prepoved, lastnik in vodnik Matko Petkovšek – Nedo, JRGki 60192, tel. ocena odlično, lastnik in vodnik Rado Marušič. – Brin, JRGki

60198, zrejna prepoved, lastnik LD Logatec. – Vsi navedeni vodniki oziroma lastniki psov so iz Dol. ali Gor. Logatca.

Po preizkušnji so se vodniki zopet zbrali na dogovorjenem mestu, kjer so bili razglašeni rezultati. Glede ocen ni bilo pripomb. Tu so sodniki tudi odgovarjali vodnikom na razna vprašanja o reji, predvsem pa vadbi goničev.

Lojze Brvar,
kinol. sodnik

Telesno ocenjevanje in preizkušnja zasnov jamarjev, LZ Zasavje-Trbovlje

Prireditve je bila oziroma naj bi bila v lovišču LD Radeče. Vodila sta jo referent za kinologijo LZ Zasavje Lojze Brvar in Jan Oskar. Sodel sem podpisani s sodelovanjem sodnika pripravniika Milana Udovča.

Na zbornem mestu pri koči LD Radeče je bilo privedenih 7 psov, od tega 3 lovski terierji, 3 kratkodlaki jazbečarji in 1 resasti jazbečar.

Tesna ocenitev: 1 kdl. jazbečar prav dobro, 2 lov. terierja dobro, 1 lov. terier nezadostno. Drugi psi so bili telesno ocenjeni že prej.

Preizkušnja v rovu – A: V rovu je bil odrasel jazbec. Zaradi še ne povsem izdelanega umetnega rova je bila preizkušnja za rešetkami. Vsi preizkušeni psi so pokazali dobro zasnovo.

Preizkušnja na planem – B: Zopet se je zataknilo, kakor že večkrat v LZ Zasavje. Določeno je bil predel lovišča LD Radeče, na polju ob Savi. Kljub dolgotrajnemu iskanju in prizadevanju ni bilo moč najti zajca za preizkus psov. Na predlog Milana Udovča so se prireditelji in vodniki zedinili za preizkušnjo v lovišču LD Grmada-Celje, dne 17. 9. 75.

Tega dne je bilo privedenih na preizkušnjo istih 6 psov. Tu je bilo zajcev dovolj, tako da je vsak pes imel priložnost pokazati svoje prirojene lastnosti.

Predlagam LZ Zasavje-Trbovlje, da v bodoče izbere za preizkušnjo na planem dru-

go in primernejše lovišče, kakor so revirji LD Radeče, kjer že večkrat zaporedoma ni bilo mogoče oceniti psov zaradi pomanjkanja divjadi. V imenu vodnikov in v svojem imenu se zahvaljujem LD Grmada, ker nam je dala na voljo del svojega bogatega lovišča, da smo preizkušnjo lahko uspešno zaključili.

Ivan Pinter,
kinol. sodnik

Preizkušnja naravnih zasnov šarivcev, LZ Posavje

Preizkušnja je bila 4. 10. 1975, zopet v lepem in bogatem lovišču LD Artiče, ki že več let nudi lovišče za tovrstne prireditve. V imenu LZ je na zbornem mestu pozdravil vodnike, pripravnike, gledalce in sodnika Alojz Arko, tajnik in dolgoletni vestni kinolog LZ Posavje-Krško. Vodstvo prireditve je bilo v rokah člana LD Artiče. Na preizkušnjo je prišlo 6 vodnikov s 5 španjeli in 1 nemškim prepelčarjem. Vreme je bilo primerno, vlage v zraku in zemlji dovolj.

Ocenjevanje psov v preizkuševalnih disciplinah ni bilo težko, saj je bilo v lovišču dovolj zajcev in pernate divjadi; nekateri psi so večkrat imeli priložnost pokazati svojo zasnovo na sveži zajčji sledi. Večina psov je pokazala dobro sledoglasnost, dobro sistematičnost pri šarjenju in veliko mero veselja za lov.

Uspeh preizkušnje je bil nad pričakovanjem, kar dokazuje dobro kvaliteto psov, tako špringerjev kakor kokerjev. Najboljši so bili:

1. Dik Klanški, JRŠk(oker) 60048, telesna ocena odlično, vodnica in lastnica Jelka Gorjup; 121 točk, I. nagradni razred.
2. Bistra, JRŠk 60038, telesna ocena dobro, vodnik Gvido Počivavšek; 109 točk, I. nagradni razred.
3. Cara, JRŠš(pringer) 60029, telesna ocena dobro, vodnik Niko Marn; 104 točke, I. nagradni razred.

Na preizkušnji sta sodelovali 2 sodniški pripravniki in že pokazali dobro mero zna-

Po preizkušnji v lovišču LD Logatec; kinol. sodnika Lojze Brvar prvi z leve in Tone Oseli prvi z desne. Foto A. Tavčar

nja ter objektivnosti, ki se je pokazala ob končni primerjavi ocen za vsako disciplino in vsakega psa posebej, za kar jima izrekam priznanje v strokovnem pogledu.

Vsem vodnikom priporočam, naj pse vztrajno vodijo v lovišče oziroma v predel lovišča, ki ga ima LD na voljo za vadbo psov, ter jih povsem izšolajo, saj so vsi brez izjeme tega vredni. Lovski družini Artiče pa hvala za uslugo in pomoč!

Jože Škofic,
kinol. sodnik

Preizkušnja psov na krvnem sledu, LZ Celje

LD Žalec je 26. septembra nudila svoje lovišče in gostoljubljen lovski dom »Rinka« za preizkušnjo psov na krvnem sledu. Lovske družine, združene v LZ Celje, so se s podpisom sporazuma zavezale, da bo v vsakem lovišču najmanj po en pes izšolan za delo po strelu. Sklep je lep, prizadevnosti pri izvajanju pa premalo, saj je do danes le 12 LD zadostilo tej obvezi, 36 lovišč pa je še vedno brez takšnega psa.

Naraščaj brak-jazbečarjev Kukovniške psarne. Lastnik dolgoletni rejec te vrste psov Hanzl Kralj, Tržič. Foto T. Pirih

Za letošnjo preizkušnjo je bilo prijavljenih 8 psov raznih pasem, udeležilo pa se je 6 vodnikov s svojimi psi. Krvni sledovi so bili pripravljeni že prejšnji dan, stari torej najmanj 15 ur, otežkočeni pa tudi s številnimi zapeljavalnimi sledovi srnjadi, ki je prečkala krvne sledove ponoči. Rezultat preizkušnje je bil dokaj dober. Od 6 psov jih je prejelo pozitivno oceno 5:

II. ocena – lov. terierka Luna, RMLT 4420, vodnik Drago Poličnik, LD Solčava;
III. ocena – res. jazb. Lovček Reseniški, JRJri 384, vodnik Janez Černež, LD Vojnik;
III. ocena – br. jazb. Astra, JRBj 60050, vodnik Milan Udovč, LD Grmada;
III. ocena – pes Eks, vodnik Jože Painkret, LD Zalec;
III. ocena – br. jazb. Bil, JRBj 60044, vodnik Rafko Bornšek, LD Rečica ob Savinji.

Vsi psi so pokazali zelo dobre naravne zasnove za sledenje po krvi, t. j. dokaj dober nos in precej umirjenosti. Vodniki, ki s psi veliko praktično delajo, lahko dosežejo lepe uspehe in uživajo na lovu ob svojem psu, ki skrajša muke obstreljeni divjadi.

Ob koncu preizkušnje je bilo krajše predavanje, ki je vodnikom in opazovalcem (bila sta le dva iz LD Podsreda) posredovalo potrebne napotke za šolanje in delo s psom po krvnem sledu. Menim, da ostaja lovski zakon z določilom, da se smejo za lov uporabljati le pasemski psi, na pol poti. Ob mlačnosti velikega števila družin bi bila na mestu zakonska obveznost, da mora biti v vsakem lovišču vsaj po en pes izšolan za sledenje po krvnem sledu. Tisti, ki temu pogoju ne bi zadostili, bi morali izgubiti lovišče. Tako bi bilo sčasoma več razumevanja, predvsem pa bi preprečili, da ne bi v nekaterih loviščih smrdelo po – mrharjenju.

Slavko Kovač

Prijavljene paritve

Vsi navedeni psi plemenjaki in plemenjakinje so uspešno opravili preizkušnjo.

Balkanski goniči (JRGb):

Bujo (Cigo), 11950 – Hela Meninska, 10001. Leglo 26. 10. Rejec Janez Tešar, Škrjincevo 1, Domžale.

Posavski goniči (JRGp):

Dik, 10014 – Šibra Golavška, 60004. Leglo 25. 12. Rejec Janez Brezovar, Mali Lipoglav 4, Šmarje Sap.

Lovski terierji (JRLT):

Alf v. d. Saurauschen, 5784 – Biba, 5709. Leglo 23. 11. Rejec Jože Urleb, Cesta na Ostrožno 13, Celje.
Agič, 5618 – Astra, 5588. Leglo 19. 10. Rejec Jože Faganel, Vipava 303.

Resasti jazbečarji (JRJri):

Zor, 60011 – Ajda, 1230. Leglo 16. 11. Rejec Saša Micki, Jarška 6, Ljubljana.
Dux, 60002 – Biba, 60033. Leglo 2. 12. Rejec Silvo Osovnikar, Taborniška 15, Sevnica.

Labrador retriever (JRRL):

Gypsy Baron III – Keba s' Black Amy, 60000. Leglo 18. 10. Rejec Oddelek za šolanje vodnikov in služb. psov milice – Podutik, Ljubljana.

Kinološka zveza Slovenije

Šaljive

Lovski piknik

Vsako leto imajo lovci S., J. in M. svoj piknik. Tudi nekega dne letos so ga priredili. Odpravili so se na izbrano mesto in s seboj vzeli seveda tudi obilo mesa, da bi ga pekli nad žerjavico. Ko so prišli na mesto, so odložili prtljago, se malo odpočili in si razdelili delo: eden po vodo, dva po drva.

Medtem pa je prišel potepuški pes in požrl vse dobrote. Vračajoče se lovce je pozdravil s »hov-hov« in s polnim trebuhom pobegnili.

Lovci so pograbili vsak svoj krepelec, ker pušk niso imeli, a pes je bil že predaleč. Eden je bil tako jezen, da je zaklel, drugi je od jeze pljunil, tretji pa ju je potolažil: »Tako se je nažrl, da najmanj teden dni ne bo preganjal srnjadi in zajcev.«

Iz LD Griže

Gobarski poduk

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani je bila septembra letos razstava lovske fotografije, cvetja in gob. Ko si stopil v paviljon z gobami, te je pozdravljala velik napis:

KAJ JE GOBARJU NEVARNO:

– MEDVED,
– DIVJA SVINJA,
– KAČE,
– KLOP,
– NEZNAN GOZD,
– NEVIHTA IN LOVEC.

Z. N.

Že mogoče

Blažek, ki nikoli ni bil kaj prida lovec, se je hvalil, da bo gotovo ustrelil lisjaka, ki je hodil v kurnik k sosеду po jarečke.

»Če boš ti ustrelil lisjaka, ne bom nikdar več šel k frizerju in si bom pustil rasti lase do ramen,« mu je odvrnil popolnoma plešasti sosed.

– Špula –

Najnovejše lovsko izrazoslovje

»Koliko zajcev si uplenil?«
»Kar štiri, saj je številčnost zajčjih osebkov v našem bazenu velika.«

J. R.

Disciplinski prekršek

Lovska družina je sklenila, da lovci, ki brakirajo, zajca ne smejo streljati. Ko pa sta šla brakirati Jože in Oto, ji-

ma je pritekel dolgoheec in kar oba po njem »bumf«.

Jože reče: »Moj je.«

Oto pravi: »Jaz sem ga.«

Jože mu zabrusi: »Saj ga ti nisi smel, ker brakiraš.«

Oto nazaj: »Ti tudi ne!«

A Jože se ne da: »Ja, ja, ko sem streljal, sem stal pri miru.«

Iz LD Griže

Lovsko silvestrovanje

Noč kot v rogu, tema sije, moč v žilah se krepi, ko gostilna lovce skrije, pesem se iz nje glasi.

Smo Silvestra praznovali in smejali se tako, za trebuhe se držali, vsem nam je bilo »hudo«.

Pa debela tam v kotu palica slonela je, se trenutka veselila, ko čez lovca stegne se.

Oj, veselo bo zapela, ker ustrelil je divjad, a pobegnil je naš lovec, rekoč nenadno, da gre scat.

Ni se tisto noč več vrnil, ker se palice je zbal, raje se je k ženi stisnil in prav sladko je zaspal.

Naša družba pa vesela prepevala glasno do dné. Z dekleti se vrtela, da skelele so peté.

Ampak pravi star pregovor, da lovec tisti nikakor ni, ki povabljen na Silvestra se mrtve palice zboji.

Jože Tanšek

Društvo ljubiteljev ptičarjev (DLP) je izdalo stenski

KINOLOŠKO-LOVSKI KOLEDAR 1976

z lepimi barvnimi slikami.

Koledar dobite pri DLP, Ljubljana,
Župančičeva 9/II in v poslovalnici Lovske
zadruga Lovca, Ljubljana, Gosposvetska 12.
Pohitite z nakupom, ker je naklada koledarja
majhna, Fotokino klub Diana pa stenskega
koledarja za leto 1976 ni izdal.

Društvo
ljubiteljev
ostrodlakih
ptičarjev

vabi vse člane in druge ljubitelje psov

na redni občni zbor,

ki bo v soboto, 13. decembra, ob 10. uri
v malem salonu Kluba poslancev, Ljubljana,
Puharjeva 7 (v neposredni bližini Lovske
zveze Slovenije).

UPRAVNI ODBOR DLOP

Poročila o krogli ABC

Uredništvo Lovca je sklenilo, da dalj časa
več ne bo objavljalo poročil o izkušnjah v
praksi z novo kroglo ABC. Ker pa brez takih
poročil ni mogoče dobiti jasne slike o krogel-
nih lastnostih, podpisani naprošam slovenske
lovce, da mi tako o njenih pozitivnih kakor
negativnih lastnostih poročajo na navedeni
naslov. S tem bodo pripomogli k popravkom
morebitnih krogelnih napak.

Z zahvalo vnaprej in — dober pogled!

France Avčin,
Lepi pot 25,
61000 Ljubljana, tel. (061) 23-051

Slika na zadnji strani: Divji merjasec
v snegu. Foto ing. Janez Černač.

Lovci, pozor!

Nudimo vam izjemno možnost nabave
vseh vrst svinčenih šiber
in vam na ceno dajemo ugoden rabat!

Dober pogled!

OZD Rudniki svinca in topilnica Mežica

62392 MEŽICA

telefon (062) 89-610 do 89-613

